

بیستوفیل

فلسفه دوازدهم
انسانی

نوטר وفیل خونه رتبه برترها

قبولی های کنکور ۱۴۰۴

تک رتبه نوטר وفیل

رتبه ۸
ایمان نیک نام جهرمی

دو رتبه های نوטר وفیل

رتبه ۳۲
امیر محمد رضائی

رتبه ۲۰
سینا راضی

رتبه ۱۶
آریا قهرمانی

رتبه ۱۴
امیر محمد کیانی

رتبه ۸۰
محمد مهدی شریفی

رتبه ۷۵
محمد صالح عارفی

رتبه ۶۱
بهار هلالی

رتبه ۵۹
ایمان انفرادی

رتبه ۵۵
مهسا سیاوشی

سه رتبه و چهار رتبه های نوטר وفیل

رتبه ۲۲۲
امیر محمد شکوهی

رتبه ۱۶۹
هانیه خواجه

رتبه ۱۶۰
اشکان کوثری

رتبه ۱۴۷
محدثه حیدری

رتبه ۴۳۲
سید محمد صادق حسینی

رتبه ۳۴۱
حمید رضا بشیری

رتبه ۳۰۸
سید علی اکرمی

رتبه ۲۷۱
فاطمه سادات موسوی

رتبه ۲۵۹
ابوالفضل ناصریان

رتبه ۵۳۹
نجمه کبختا

رتبه ۵۳۷
ریحانه حیدری

رتبه ۵۲۳
فاطمه شاهسونند

رتبه ۵۱۴
محمد پارسا عبدالله آبادی

رتبه ۴۷۳
زهره بابائی

رتبه ۶۶۱
فاطمه اصغری

رتبه ۶۰۶
سجاد محمودی زاده

رتبه ۵۷۰
زهره ولی نژاد

رتبه ۵۵۷
محمد صالح زارعی

رتبه ۵۴۶
حسین تقضلی نژاد

رتبه ۷۸۱
احسان قنبری

رتبه ۷۱۴
محمد یزدیان

رتبه ۶۹۱
بهار ضرامی

رتبه ۶۷۲
محمد ماهان عنبرستانی

رتبه ۶۶۷
سیاوش مصطفایی

رتبه ۹۰۹
کیمیا فدائی

رتبه ۸۹۳
فاطمه مشاوری نجف آبادی

رتبه ۸۰۴
آرمین رضایی

رتبه ۸۰۳
ماتده رنجبر

رتبه ۷۸۶
نیما غفاری

رتبه ۱۱۲۷
زهره بابائی

رتبه ۱۱۲۲
علی طاهر زاده

رتبه ۱۰۵۸
الینا جلالی فر

رتبه ۱۰۵۲
پویان فریور افشار

رتبه ۹۴۷
صفورا بقائی

رتبه ۱۳۵۰
علی زینلی

رتبه ۱۲۸۴
فاطمه معین زاده

رتبه ۱۲۸۴
بهار امیری

رتبه ۱۲۳۶
مبینا ایزدی

رتبه ۱۲۳۴
مطهره توحیدی

رتبه ۱۵۰۳
فاطمه رحیم زاده

رتبه ۱۴۹۳
محمد مهدی خرم زاده

رتبه ۱۴۸۳
سینا خاوری خراسانی

رتبه ۱۴۲۴
سید امیر حسین حسینی

رتبه ۱۳۷۲
پارسا رضایی

رتبه ۱۶۹۶
ندا ملک شاهی

رتبه ۱۶۷۸
سجاد ینکی

رتبه ۱۶۳۹
ابوالفضل نیرومند

رتبه ۱۶۲۸
امیر محمد فکور حقیقی

رتبه ۱۵۳۴
فاطمه عبیری

رتبه ۲۵۵۹
سارا حمزه

رتبه ۲۰۱۵
علی شیرزاد

رتبه ۱۹۶۶
مهسا رضایی مقدم

رتبه ۱۷۵۴
هلیا حاجیلوئی

رتبه ۱۷۳۱
محمد رضا محسنی

رتبه ۲۷۹۴
مریم بادلی

رتبه ۲۷۸۱
سعید شبانی

رتبه ۲۷۵۱
فهمیه سید آبادی

رتبه ۲۷۱۱
محمد غلامی

رتبه ۲۶۲۵
زهره جمعی

رتبه ۳۳۴۳
سینا ارزمانی

رتبه ۳۲۴۴
هلیا سجادی

رتبه ۳۱۳۳
صبا شایع ثانی

رتبه ۲۸۸۱
پارسا جمال امیدی

رتبه ۲۸۱۰
هدیه رحیمی

مشاوره کنکور نوتروفیل

بیستوفیل فلسفه درس ۱ دوازدهم

سال دوازدهم
انسانی

فهرست

۱ قدم های اول تا چهارم

۲ گذری تاریخی

قدم های اول تا چهارم

۱ تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می باشد.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۳۹۹

الف

حمل «حیوان ناطق» بر «انسان» یک حمل اولی ذاتی است و به دلیل نیاز دارد.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۳۹۹

۲

تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط است؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۰

الف

در عالم خارج، دو امر جداگانه به نام «آب» و «وجود» نداریم و آنها دو مفهوم مختلف از یک موجود واحدند.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۰

۳

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۰

الف

کودک با استفاده از کلمه «این» یا «آن» نشان می دهد که از اشیا آگاه است.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۰

۴

تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می باشد:

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

الف

حمل حیوان ناطق بر انسان، به دلیل نیاز دارد.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

۵

گزینه مناسب را انتخاب کنید:

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

الف

کودک با استفاده از کلمه «این» یا «آن»، نشان می دهد که به (۱: وجود ۲: ماهیت) اشیاء پی برده است.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

۶

تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می باشد:

مرجع: امتحان نهایی - ۱۳۹۹

الف

وجود وجه اختصاصی موجودات و ماهیت وجه مشترک آنها می باشد.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۳۹۹

۷

محمول در کدام یک از قضایای زیر، جزء مفهوم موضوع است نه عین آن؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

۱- مثلث شکل است.

۲- مثلث شکل سه ضلعی است.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

۸

گزینه مناسب را انتخاب کنید:

الف

در کدام قضیه، محمول از اجزاء ذاتی موضوع است؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

(۱) آهن، فلز است. (۲) آب، شور است.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

۹

از دیدگاه ابن سینا، وقتی می گوئیم «آب و وجود دو مفهوم از یک موجود هستند»، به چه معنا می باشد؟ توضیح دهید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

۱۰

چرا حمل وجود بر «درخت»، به دلیل نیاز دارد؟ توضیح دهید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۱۱

تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط است.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

الف

از نگاه فلسفه، آب یک موجود واحد با دو مفهوم مختلف است.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۱۲

در قضیه «انسان شاعر است»، چرا حمل محمول بر موضوع نیاز به دلیل دارد؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۱۳

تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام غلط است؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

الف

وقتی کودک با اشاره به حیوانی از پدرش می پرسد: «آن چیست»، بیانگر عدم آگاهی او از وجود حیوان است.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

۱۴

در عبارت «این چیست؟» استفاده از کلمه «این» بیانگر کدام مورد زیر نیست؟

(۱) آگاهی از ذاتیات شیء (۲) قبول هستی شیء

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

۱۵

چرا گزاره «اقیانوس موجود است» نیازمند دلیل است؛ اما گزاره «اقیانوس جسم است» بی نیاز از دلیل است؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۵

۱۶

درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۵

الف

حمل «وجود» بر مفهوم «انسان»، نیازمند دلیل است.

۱۷ در مورد نسبت میان وجود و ماهیت، کدام گزینه صحیح است؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۵

(۱) وجود و ماهیت، دو جزء از یک چیز هستند. (۲) وجود و ماهیت، دو مفهوم از یک چیز هستند.

۱۸. گزینه درست را انتخاب کنید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۰

الف

در قرن ۱۳ میلادی فلاسفه غرب، از طریق ابن سینا و ابن رشد، مجدداً با فلسفه (۱: افلاطون ۲: ارسطو) آشنا شدند. مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۰

۱۹

یک فیلسوف مسلمان و یک فیلسوف اروپایی را که «نظریه مغایرت وجود و ماهیت» را پایه برهان خود در خدانشناسی قرار داده‌اند، نام ببرید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

ببرید.

۲۰

عاملی که سبب ارتباط مجدد متفکران اروپایی با فلسفه ارسطویی گردید را بیان نمایید؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

پاسخنامه تشریحی

۱

الف

غلط؛ حمل حیوان ناطق بر انسان یک حمل اولی ذاتی بوده و حمل اولی ذاتی نیز به دلیل نیاز ندارد.

۲

الف

صحیح

۳

الف

وجود

۴

الف

غلط؛ چون «حیوان ناطق» همان حقیقت و ذات «انسان» است، حمل «حیوان ناطق» بر «انسان» به دلیل نیاز ندارد.

۵

الف

وجود

۶

الف

نادرست

۷

۱- (مثلث شکل است)

۸

الف

گزینه ۱: آهن فلز است.

۹

بدین معنا نیست که آنها دو جزء از یک موجودند که با هم ترکیب یا جمع شده‌اند. بلکه از موجودی واحد، دو مفهوم مختلف را به دست آورده‌ایم؛ یعنی در عالم خارج دو امر جداگانه به نام آب و وجود نداریم.

۱۰

زیرا وجود، از اجزای تعریفی درخت نمی‌باشد. بیانگر ذات و حقیقت درخت نیست. از آن جدایی‌پذیر است.

۱۱

الف

صحیح

۱۲

زیرا بیان‌کننده ذات و حقیقت انسان نیست.

۱۳

الف

غلط؛ کودک با استفاده از کلمه «این» یا «آن» نشان می‌دهد که به «وجود» حیوانات پی برده است و می‌داند که آنها موجودند اما از ماهیت و چیستی آنها آگاه نیست.

۱۴

۱ آگاهی از ذاتیات شیء

۱۵

زیرا «موجود بودن»، اجزاء ذاتی (تعریفی) و حقیقت «اقیانوس» نیست. اما «جسم بودن» اجزاء ذاتی (تعریفی) و حقیقت «اقیانوس» است.

۱۶

الف

درست

۱۷

گزینه ۲ - وجود و ماهیت دو مفهوم از یک چیز هستند.

۱۸

الف

۲- ارسطو

۱۹

ابن سینا - توماس آکوئیناس

۲۰

آشنایی با دیدگاه‌های ابن‌سینا و تا حدودی ابن‌رشد یا از طریق مکتب فلسفی تومیسیم که توماس آکوئیناس آن را پایه‌گذاری کرد.

مشاوره کنکور نوتروفیل

بیستوفیل فلسفه درس ۲ دوازدهم

سال دوازدهم
انسانی

فهرست

نسبت های سه گانه قضایا.....

رابطه وجود با موضوع های مختلف.....

نسبت های سه گانه قضایا

۱ رابطه وجود با هریک از موضوعات زیر از نوع ضرورت است یا امکان یا امتناع؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۰

سیاه سفید	دریایی از جیوه	پرنده
الف:	ب:	ج:

۲ جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید:

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

الف رابطه موضوع و محمول در قضیه «دایره، دارای زاویه است»، می باشد.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

۳ جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

الف رابطه موضوع و محمول در حمل «ممتنع الوجود» بر «مربع سه ضلعی»، است.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

۴ در کدام یک از نسبت های قضایا با تغییر کیفیت (است / نیست) رابطه موضوع و محمول تغییر نمی کند؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

۱) امتناعی ۲) امکانی

۵ در گزاره های زیر چه رابطه ای بین موضوع و محمول برقرار است؟ (وجوبی، امکانی، امتناعی)

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

الف) مثلث گرد موجود است. ب) دریایی از جیوه موجود نیست.

۶ براساس نسبت های سه گانه در قضایا، جدول را کامل کنید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۰

الف:	مثال برای رابطه امکانی	ج:
عدد ۲۵ فرد است.	ب:	مربع، سه ضلعی است.

رابطه وجود با موضوع های مختلف

۷ رابطه هر یک از مفاهیم زیر را با محمول وجود تعیین کنید. (واجب، ممکن، ممتنع)

مرجع: امتحان نهایی - ۱۳۹۹

الف) شریک خدا ب) کوه الماس ج) انسان د) خداوند متعال

۸ گزینه مناسب را از میان کلمات داخل پرانتز انتخاب کنید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

الف رابطه وجود با «روح» (۱- امکانی ۲- وجوبی) می باشد.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

۹ جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید:

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

الف همه اشیائی که موجودند، واجب الوجود هستند.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

۱۰ هریک از موضوعات زیر را به لحاظ، «واجب الوجود، ممکن الوجود یا ممتنع الوجود» بودن مشخص کنید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

بزرگ کوچک	مورچه غول پیکر
الف) ؟	ب) ؟

۱۱ به چه علت موجودات جهان که فقط امکان وجود دارند، اکنون موجودند؟ توضیح دهید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۱۲ ممکن الوجودی که وجود برایش از ناحیه یک امر بیرونی ضرورت دارد، چه نامیده می شود؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۱۳ با توجه به مفاهیم داخل پراتنز، قضیه‌ای طراحی کنید که رابطه موضوع و محمول آن «ضروری» باشد.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

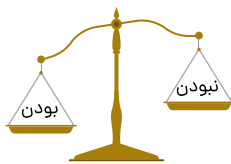
(ممکن الوجود، انسان، واجب الوجود بالغیر)

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

۱۴ شکل‌های زیر به ترتیب بر حسب ذات خود، چگونه هستند؟

شکل دوم

شکل اول

(۲) واجب الوجود - ممکن الوجود

(۱) ممکن الوجود - ممکن الوجود

۱۵ اگر وجود بر مفاهیم ستون سمت راست، حمل شود، این مفاهیم با کدام مورد از ستون سمت چپ، تناسب دارد.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

ستون سمت راست	ستون سمت چپ
الف) انسان	(۱) واجب الوجود
ب) خدا	(۲) ممتنع الوجود
ج) سیاه سفید	(۳) ممکن الوجود

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

۱۶ «واجب الوجود بالغیر» را تعریف کنید.

۱۷ کدام یک از موضوعات زیر با وجود، رابطه امکانی دارد؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۵

(۱) اسب تک شاخ (۲) مثلث بدون ضلع

۱۸ هریک از موارد ذکر شده در جدول، واجب الوجود هستند یا ممکن الوجود یا ممتنع الوجود؟

شیرین شور	فضاپیما	هندوانه
الف:	ب:	ج:

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

۱۹ رابطه وجود با هر یک از مفاهیم ذکر شده در جدول، از نوع ضرورت است یا امکان یا امتناع؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

دیو:	مثَلث چهار ضلعی:	خدا:
الف: ؟	ب: ؟	ج: ؟

۲۰ رابطه میان محمول با موضوع، در قضیه «اسب بالدار ممکن الوجود است» چیست؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

۱- امکانی

۲- وجوبی

پاسخنامه تشریحی

۱ الف امتناع

ب) امکان

ج) امکان

۲

الف امتناعی

۳

الف ضروری / وجوبی

۴ ۲) رابطه امکانی

۵ الف امتناعی

ب) امکانی

۶ الف) رابطه وجوبی ب) انسان شاعر است ج) رابطه امتناعی

۷ الف) شریک خدا: ممتنع الوجود

ب) کوه الماس: ممکن الوجود

ج) انسان: ممکن الوجود

د) خداوند متعال: واجب الوجود

۸

الف ۱ - امکانی

۹

الف بالغير

۱۰ الف) ممتنع الوجود

ب) ممکن الوجود

۱۱ با بودن علت، وجود برای انسان ضروری می شود و انسان واجب الوجود می گردد.

۱۲ واجب الوجود بالغير

۱۳ (انسان ممکن الوجود است.) یا (واجب الوجود بالغير ممکن الوجود است.)

اگر هر کدام از مفاهیم مذکور را به خودش حمل کند - به طور مثال نوشته شود: «انسان انسان است»، نیز درست است.

۱۴ ۱ - ممکن الوجود - ممکن الوجود

۱۵ الف) ۳ - ممکن الوجود

ب) ۱ - واجب الوجود

ج) ۲ - ممتنع الوجود

۱۶ همه موجوداتی که به واسطه علت هایشان، وجود برایشان ضروری شده است / ممکن الوجودی که به واسطه علتش به وجود آمده است. / ممکن الوجودی که به واسطه امر بیرونی، ضرورت وجود یافته است. / چیزهایی که در مقام ذات امکانی اند و به واسطه امر بیرونی (علت) از حالت امکانی خارج شده اند و به وجود آمده اند.

۱۷ گزینه ۱ - اسب تک شاخ

۱۸ الف) ممتنع الوجود ب) ممکن الوجود ج) ممکن الوجود

۱۹ الف) امکانی ب: امتناعی ج: وجوبی (ضروری)

۲۰ ۲ - (وجوبی)

مشاوره کنکور نوتروفیل

بیستوفیل فلسفه درس ۳ دوازدهم

سال دوازدهم انسانی

فهرست

- ۱ رابطه علیت
- ۱ منشأ پذیرش درک رابطه علیت
- ۱ وجوب علی و معلولی
- ۲ سنخیت علت و معلول

رابطه علیت

۱ تفاوت اصلی رابطه علیت با سایر روابط میان موجودات در کدام گزینه ذکر شده است؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

(۱) وجود یک طرف ضرورتاً به طرف دیگر وابسته است.

(۲) هیچ گونه نیازمندی در رابطه علیت، وجود ندارد.

مرجع: ۱: امتحان نهایی - ۱۴۰۰

۲ رابطه علیت را تعریف کرده و تفاوت آن را با سایر روابط با ذکر مثال شرح دهید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

۳ تفاوت رابطه «حرارت ۱۰۰ درجه و جوش آمدن آب» با رابطه «معلم و شاگرد» را بنویسید.

منشأ پذیرش درک رابطه علیت

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

۴ تفاوت دیدگاه «هیوم» با تجربه گرایان درمورد منشأ درک رابطه علیت را بنویسید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۵ دیدگاه تجربه گرایان را دربارهٔ پذیرش رابطه علیت بیان کنید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

۶ تفاوت دیدگاه دیوید هیوم، با تجربه گرایان در مورد منشأ درک و پذیرش اصل علیت را بنویسید.

۷ با توجه به کلمات داخل کادر، دیدگاه‌های زیر مربوط به کدام یک از فلاسفه است؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

هیوم - تجربه گرایان - فلاسفهٔ مسلمان - دکارت

الف) درک رابطهٔ ضروری علت و معلول از طریق حس و مشاهدهٔ توالی یا همزمانی پدیده‌هاست.

ب) اصل علیت، جزء اصول اولیه‌ای است که به‌طور فطری درک می‌شود.

ج) تداعی علیت، یک حالت روانی ناشی از توالی پدیده‌هاست، نه چیز دیگر.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۸ تفاوت دیدگاه هیوم با سایر تجربه گرایان را دربارهٔ منشأ درک و پذیرش رابطه علیت بنویسید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۳۹۹

۹ به نظر فیلسوفان مسلمان چرا یک پدیده نمی‌تواند خودبه‌خود و بدون علت به وجود آید؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۰

۱۰ نظر دیوید هیوم را دربارهٔ «منشأ اعتقاد به علیت در نزد انسان» توضیح دهید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

۱۱ از نظر فلاسفهٔ مسلمان منشأ اعتقاد به علیت چیست؟ توضیح دهید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۱۲ گزینهٔ مناسب را انتخاب کنید:

الف

تفاوت نظر دکارت و فلاسفهٔ مسلمان دربارهٔ منشأ درک علیت، به ترتیب کدام مورد است؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۲- فطری-عقلی

۱- تجربی-عقلی

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

۱۳ چرا از نظر فلاسفهٔ مسلمان، پدیده‌ها خودبه‌خود به وجود نمی‌آیند؟ توضیح دهید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

۱۴ شباهت دیدگاه فلاسفهٔ مسلمان و دیوید هیوم در مورد منشأ ادراک اصل علیت در چیست؟

وجوب علی و معلولی

۱۵ فردی بدون اینکه در بانک کشاورزی حسابی داشته باشد انتظار دارد در قرعه‌کشی این بانک، برندهٔ یک خودروی ۲۰۶ شود. براساس

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

پذیرش کدام اصل فلسفی، چنین انتظاری نادرست است؟

سنخیت علت و معلول

۱۶. هر یک از اصول زیر چه نتیجه‌ای در پی دارد؟

الف) اصل علیت: (ب) اصل سنخیت:

۱۷. برنامه‌ریزی یک دانشجوی پزشکی برای قبولی در دوره تخصص بیانگر پذیرش کدام اصل است؟

۱) وجوب علی و معلولی ۲) سنخیت

۱۸. نتیجه هر کدام از «اصل وجوب بخشی علت به معلول» و «اصل سنخیت میان علت و معلول» را به ترتیب بنویسید.

۱۹. جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید:

الف) با توجه به اصل سنخیت، برای اینکه بدانیم از هر علتی کدام معلول پدید می‌آید، باید از کمک بگیریم.

۲۰. «سنخیت علت و معلول» را با ذکر مثال تعریف کنید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۳۹۹

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

مرجع: امتحان نهایی - ۱۳۹۹

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

مرجع: امتحان نهایی - ۱۳۹۹

پاسخنامه تشریحی

۱- گزینه ۱- ضرورتاً وجود یک طرف، به طرف دیگر وابسته است.

۲- رابطه وجودبخشی میان علت و معلول را رابطه علیت می‌گویند. رابطه‌ای وجودی است که در آن، یک طرف، یعنی علت به طرف دیگر، یعنی معلول، وجود می‌دهد. یعنی یک طرف، وابسته به طرف دیگر است. مانند رابطه دوستی نیست که در ابتدا وجود دو فرد فرض می‌شود و سپس میان آنها رابطه دوستی برقرار می‌شود.

۳- رابطه حرارت ۱۰۰ درجه و جوش آمدن آب رابطه علیت است و اگر حرارت ۱۰۰ درجه نباشد (علت)، آب به جوش نخواهد آمد (معلول). اما رابطه معلم و شاگرد مانند رابطه علیت نیست؛ در این رابطه ابتدا وجود دو طرف فرض می‌شود (معلم و شاگرد) و سپس میان آنها رابطه برقرار می‌شود. (رابطه آموزش) یا مثال اول قائم به طرفین نیست و رابطه علی است اما مثال دوم غیرعلی است و قائم به طرفین است. یا در مثال اول رابطه وجودی است اما در مثال دوم رابطه وجودی نیست.

۴- هیوم برخلاف تجربه‌گرایان که معتقدند درک رابطه علیت از طریق حس و تجربه ممکن است می‌گوید که رابطه ضروری میان علت و معلول یک موضوع حسی نیست و آن را نمی‌توان از طریق مشاهده حسی و تجربه به‌دست آورد و باید یک راه تجربی دیگر برای آن پیدا کرد.

۵- معتقدند انسان از طریق حس توالی یا هم‌زمانی پدیده‌ها را مشاهده می‌کند و رابطه ضروری میان علت و معلول را درمی‌یابد و از این طریق رابطه علیت را بنا می‌نهد.

۶- الگوی اول پاسخ: هیوم برخلاف تجربه‌گرایان، معتقد است که رابطه ضروری میان علت و معلول یک موضوع حسی نیست و آن را نمی‌توان از طریق مشاهده حسی و تجربه به دست آورد و باید یک راه تجربی دیگر برای آن پیدا کرد.

الگوی دوم پاسخ: تجربه‌گرایان معتقدند تکرار و توالی و هم‌زمانی پدیده‌ها منشأ درک علیت است. اما هیوم آن را صرفاً انعکاس ذهنی و تداعی یا حالت روانی ناشی از توالی و پشت سر هم آمدن پدیده‌ها می‌داند.

۷- الف) تجربه‌گرایان

ب) دکارت

ج) هیوم

۸- تجربه‌گرایان: انسان از طریق حس، توالی یا هم‌زمانی پدیده‌ها را مشاهده می‌کند و رابطه ضروری میان علت و معلول را درمی‌یابد و از این طریق رابطه علیت را درک می‌کند. هیوم: رابطه ضروری میان علت و معلول یک موضوع حسی نیست و آن را نمی‌توان از طریق مشاهده حسی و تجربه به دست آورد. و باید راه تجربی دیگری برای آن پیدا کرد. وی معتقد است علیت یک حالت روانی ناشی از تکرار پدیده‌هاست که آن را تداعی می‌نامد.

۹- زیرا اینکه چیزی خودش به خودش وجود بدهد، به معنای آن است که چیزی نیست، باشد. و این همان اجتماع نقیضین است که محال است.

۱۰- به نظر دیوید هیوم تنها راه شناخت واقعیات، حس و تجربه است، اما اصل علیت و رابطه ضروری میان علت و معلول را نمی‌توان از حس و تجربه به‌دست آورد. از نظر او اعتقاد به علیت یک امر روانی بر اثر توالی و پشت سر هم آمدن پدیده‌ها است.

۱۱- آنان می‌گویند همین که ذهن انسان شکل گرفت و متوجه اصل امتناع اجتماع نقیضین شد (متوجه می‌شود که وجود یک چیز با عدم آن جمع نمی‌شود)، درمی‌یابد که پدیده‌ها خود به خود به وجود نمی‌آیند؛ زیرا این که چیزی خودش به خودش وجود بدهد، به معنای آن است که چیزی که نیست، قبلاً هست باشد و این همان اجتماع نقیضین است که محال بودن آن بدیهی است.

۱۲- الف

۲- فطری-عقلی

۱۳- زیرا اینکه چیزی خودش به خودش وجود بدهد، به معنای آن است که چیزی که نیست، قبلاً باشد تا بتواند خودش را به وجود بیاورد و این همان اجتماع نقیضین است که محال بودن آن بدیهی است.

۱۴- هر دو گروه ادراک اصل علیت را از طریق حس و تجربه ممکن نمی‌دانند.

۱۵- اصل وجوب علی و معلولی

۱۶- الف) اصل علیت منتج به ارتباط و پیوستگی موجودات جهان می‌شود.

ب) در نتیجه اصل سنخیت، نظام معین در جهان فهمیده می‌شود.

۱۷- ۲) سنخیت؛ با نظر به مثالی که در کتاب آورده شده، سنخیت پاسخ سؤال است اما با نظر به اصول فلسفی و نگاه عمیق، گزینه ۱: (وجوب علی و معلولی) نیز درست است.

۱۸- تخلف‌ناپذیری و حتمیت در نظام هستی - نظم و قانون‌مندی میان پدیده‌ها

۱۹- الف

تجربه

۲۰- انسان علاوه بر اینکه درک می‌کند که هر حادثه علتی دارد، درک می‌کند که هر معلولی از هر علتی پدید نمی‌آید، بلکه هر معلولی از علت خاصی صادر می‌شود. مثلاً برای باسواد شدن باید درست خواند.

مشاوره کنکور نوتروفیل

بیستوفیل فلسفه درس ۴ دوازدهم

سال دوازدهم انسانی

فهرست

- مقدمه.....
- معانی اتفاق.....
- بررسی معانی اتفاق.....

مقدمه

۱. نظر دموکریتوس دربارهٔ مادهٔ اولیهٔ تشکیل‌دهندهٔ جهان و نحوهٔ پیدایش عناصر و اشیاء فعلی در جهان را بنویسید. مرجع: امتحان نهایی - ۱۳۹۹

معانی اتفاق

۲. با توجه به معنی اتفاق هر یک از موارد ستون (A) با یکی از موارد ستون (B) ارتباط دارد، آن را مشخص کنید. مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

ستون (A)	ستون (B)
الف) معنای اول (نفی ضرورت)	۱) رسیدن به گنج حین حفاری چاه
ب) معنای دوم (نفی سنخیت)	۲) باریدن برف با وجود نقص در علت تامه
ج) معنای چهارم (پیش‌بینی نکردن)	۳) رفع گرسنگی و سیر شدن بدون تغذیه
	۴) ساخت خانه بدون طرح و نقشهٔ قبلی

۳. هر کدام از معانی چهارگانهٔ اتفاق را متناسب با گزاره‌های زیر جاگذاری کنید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳
(نفی وجوب علی و معلولی - نفی سنخیت - نفی غایتمندی - حادثهٔ پیش‌بینی نشده)
الف) آب‌پز شدن تخم مرغ در یخچال

ب) اعتقاد دموکریتوس مبنی بر پیدایش عناصر فعلی جهان بر اثر برخورد اتفاقی ذرات سرگردان

ج) دیدن ناگهانی معلم کلاس اول ابتدایی در پیاده‌روی اربعین

د) عدم رشد گیاه با وجود تمامی عوامل رشد و نبود هیچ مانعی

۴. عبارت‌های «پیدایش جهان، اتفاقی بوده است» و «رنگ پوست خرس قطبی، به‌طور اتفاقی با محیط سازگار شده است» به‌ترتیب بیانگر کدام معنای اتفاق است؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴
۱) نفی وجوب علی و معلولی - نفی غایتمندی
۲) نفی سنخیت - نفی وجوب علی و معلولی

۵. برداشت کدو از درخت هلو، مستلزم پذیرش کدام معنای اتفاق است؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴
۱) نفی سنخیت

۲) نفی ضرورت

۶. سه نتیجهٔ پذیرش نفی سنخیت (معنای دوم اتفاق) را بنویسید؟ مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

بررسی معانی اتفاق

۷. به هر یک از عواملی که در پدید آمدن یک معلول دخالت دارند، علت می‌گویند. مرجع: امتحان نهایی - ۱۳۹۹

۸. اگر کسی بگوید در برخی موارد، در عین وجود علت تامه، معلول به وجود نمی‌آید، این فرد «اتفاق» به کدام معنا را پذیرفته است؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۳۹۹
۱) نفی علیت
۲) نفی ضرورت

۹. «علت تامه» و «علت ناقصه» را تعریف کنید. مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

۱۰. چرا برخی مردم گاهی فکر می‌کنند که در بعضی موارد در عین وجود علت، معلول آن پدید نیامده است؟ مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

۱۱. چه نقدی بر نظر فیلسوفانی که در عین انکار خداوند معتقد به غایت‌مندی جهان و انسان هستند، وارد است؟ توضیح دهید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۱۲. در بیت «از جمادی مُردم و نامی شدم وز نما مُردم به حیوان برزدم» کدام معنای اتفاق انکار شده است؟

۲- نفی غایت

۱- نفی سنخیت

۱۳. چرا قبول غایت برای اشیاء جهان، بدون پذیرش آفریننده (علت نخستین)، امکان‌پذیر نیست؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

۱۴. چرا برخی افراد فکر می‌کنند، گاهی در عین وجود علّت، معلول آن پدید نیامده است؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۵

۱۵. چرا برخی از مردم گمان می‌کنند که میان علت و معلول، رابطه ضروری وجود ندارد؟

پاسخنامه تشریحی

- ۱- او معتقد بود که مادهٔ اولیهٔ تشکیل‌دهندهٔ جهان، اتم‌ها و ذرات ریز تجزیه‌ناپذیر و غیرقابل تقسیمی هستند که در فضای غیرمتمنهای پراکنده بودند و برخورد اتفاقی این ذرات سرگردان سبب پیدایش عناصر و اشیاء فعلی در جهان شده است
- ۲- الف) ۲- باریدن برف با وجود نقص در علت تامه
ب) ۳- رفع گرسنگی و سیر شدن بدون تغذیه
ج) ۱- رسیدن به گنج حین حفاری چاه
- ۳- نفی سنخیت ← الف
نفی غایت‌مندی ← ب
حادثهٔ پیش‌بینی‌نشده ← ج
نفی وجوب علی و معلولی ← د
- ۴- ۱- نفی وجوب علی و معلولی - نفی غایت‌مندی
- ۵- گزینهٔ ۱- نفی سنخیت
- ۶- ۱) پدید آمدن هر چیز یا هر چیزی را ممکن بدانند، به هیچ کاری دست نخواهد زد؛
۲) نمی‌تواند نظم و هماهنگی موجود در طبیعت را تبیین کند و دلیل آن را به دست آورد.
۳) نمی‌تواند دانشمندان را به کشف علل پدیده‌ها تشویق نماید.
۴) بی‌اعتباری همهٔ علوم و بی‌اعتنایی به آنها را به دنبال دارد.
۵) متناقض با یک هستی نظام‌مند و قانونمند می‌باشد.
- ۷- ناقصه
- ۸- نفی ضرورت
- ۹- مجموعهٔ عوامل ایجادکنندهٔ معلول را علت تامه می‌گویند. و هریک به تنهایی را علت ناقصه می‌گویند.
- ۱۰- زیرا برخی از مردم از تمام اجزای یک علت آگاه نیستند؛ به عبارت دیگر علت ناقصه را علت تامه می‌پندارند.
- ۱۱- قبول غایت برای اشیا و پدیده‌های جهان وقتی امکان‌پذیر است که آن غایت قبل از پیدایش اشیا مشخص شده باشد تا اشیا متناسب با آن هدف و غایت، ساخته شده و پدید آمده باشند تا به‌سوی آن حرکت کنند و تکامل یابند.
- ۱۲- نفی غایت
- ۱۳- غایت اشیا قبل از پیدایش آنها باید مشخص شده باشد تا اشیا متناسب با آن هدف و غایت ساخته شده باشند. در آن صورت می‌توانند به‌سوی آن هدف حرکت کنند و تکامل یابند.
- ۱۴- الگوی اول پاسخ: از تمامی اجزای یک علت آگاه نیستند.
الگوی دوم پاسخ: علت ناقصه (اجزاء علت) را به‌جای علت تامه در نظر می‌گیرند.
- ۱۵- چون از تمام اجزای یک علت آگاه نیستند.

مشاوره کنکور نوتروفیل

بیستوفیل فلسفه درس ۵ دوازدهم

سال دوازدهم انسانی

فهرست

- ۱ دورۀ یونان باستان
- ۱ دورۀ جدید اروپا
- ۲ باور به خدا و معناداری زندگی

دوره یونان باستان

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۰

۱- برهان حرکت ارسطو را مبنی بر اثبات وجود خداوند بنویسید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

۲- ارسطو برای اثبات وجود خداوند از دو برهان استفاده نمود، نام آنها را بنویسید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

۳- اصطلاح «محرک غیرمتحرک» توصیف کدام فیلسوف در مورد خداست؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

۴- برهان «درجات کمال» ارسطو در اثبات وجود خداوند را بنویسید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۵- علت استفاده از عنوان «صانع» برای خدا توسط افلاطون کدام است؟
۱- سرچشمه گرفتن نظم جهان از وجودی عاقل
۲- سرچشمه گرفتن حقیقت جهان از وجودی عاقل

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

۶- جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

الف) افلاطون، برای اشاره به ذات خداوند، از تعبیر استفاده کرده است.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۵

۷- درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۵

الف) از نظر افلاطون شناسان، «مثال خیر» نام خداوند در مرتبه خلق جهان است.

دوره جدید اروپا

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۰

۸- استدلال دکارت بر اثبات وجود خدا را توضیح دهید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

۹- انتقاد دیوید هیوم به «برهان نظم» در بحث اثبات وجود خدا را بنویسید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

۱۰- انتقاد هیوم بر «برهان نظم» را توضیح دهید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۱۱- کانت، ضرورت وجود خدا را از چه طریقی اثبات می‌کند؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۱۲- تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام غلط است.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

الف) در برهان اخلاقی کانت، علاوه بر ضرورت وجود خدا، وجود نفس مجرد نیز ثابت شده است.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۱۳- تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام غلط است؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

الف) کانت قائل به وجود ارتباط بین اختیار و وظیفه اخلاقی نیست.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

۱۴- براساس سیر استدلال «کانت» بر اثبات ضرورت وجود خدا، نمودار زیر را تکمیل کنید.

(۵) ضرورت وجود خدا

(۴)

(۳)

(۲) اراده و اختیار در انسان

(۱)

مرجع: امتحان نهایی - ۱۳۹۹

۱۵- تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می‌باشد:

الف) دکارت می‌گوید تصور من از حقیقتی نامتناهی و علیم و قدیر نمی‌تواند از خودم باشد، زیرا من موجودی متناهی هستم.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۳۹۹

ب) از نظر کانت، اختیار و اراده نمی‌تواند ویژگی بدن مادی باشد.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۳۹۹

۱۶- درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

الف) برخی فیلسوفان اروپایی، عقل و استدلال عقلی را برای اثبات وجود خدا، امکان‌پذیر می‌دانند.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

۱۷ بحث کانت در مورد خداوند، ناظر به کدام گزینه است؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

(۱) اثبات وجود خداوند

(۲) اثبات ضرورت وجود خداوند

باور به خدا و معناداری زندگی

مرجع: امتحان نهایی - ۱۳۹۹

۱۸ هریک از موارد زیر عقیده چه شخص یا اشخاصی بوده است؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۳۹۹

الف دلیل وجود خداوند عمدتاً در تجربه‌های شخصی درونی ما نهفته است.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۳۹۹

ب ایمان هدیه‌ای الهی می‌باشد.

مرجع ۱: امتحان نهایی - ۱۴۰۰

۱۹ دو فیلسوف اروپایی را که از تجربه‌های معنوی و عشق و عرفان برای باور به خداوند استفاده کردند، نام ببرید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

۱- افلاطون

۲- کرکگور

۳- دکارت

۴- ارسطو

۵- کانت

۲۰ هریک از گزاره‌های زیر با نظر کدام فیلسوف در مورد خداوند، ارتباط دارد؟

الف) ضرورت وجود خدا از طریق اخلاق و وظایف اخلاقی قابل اثبات است.

ب) تصور من از یک موجود نامتناهی، از خود من و هیچ موجود متناهی دیگر نیست.

ج) وجود حرکت در عالم، نیازمند محرکی است که خود آن، نامتحرک است.

د) ایمان، هدیه‌ای الهی است که خداوند به انسان مومن می‌بخشد.

پاسخنامه تشریحی

۱ وجود حرکت در عالم نیازمند یک محرکی است که خود آن محرک، حرکت نداشته باشد؛ زیرا اگر آن نیز حرکت داشته باشد، نیازمند یک محرک دیگر است و آن محرک دوم نیز نیازمند محرک دیگر و این منجر به تسلسل می شود که عقلاً محال است.

۲ برهان درجات کمال - برهان حرکت

۳ ارسطو

۴ هر جا که یک خوب تر و بهتر وجود دارد، خوب ترین و بهترین نیز هست. در بین موجودات برخی خوب تر و بهتر از برخی دیگرند. پس حقیقتی هم که خوب ترین و بهترین باشد، وجود دارد که همان واقعیت الهی است.

۵ ۱- سرچشمه گرفتن نظم جهان از وجودی عاقل

۶

الف مثال خیر

۷

الف نادرست؛ «صانع» نام خداوند در مرتبه خلق جهان است.

۸ من از حقیقتی نامتناهی و علیم و قدیر که خود من یا هر چیز دیگر به وسیله او خلق شده ایم تصویری دارم. این تصور نمی تواند از خودم باشد؛ زیرا من موجودی متناهی هستم. پس این تصور از وجودی نامتناهی است.

۹ هیوم می گوید مهم ترین برهان فیلسوفان الهی برهان نظم است که از تجربه گرفته شده، اما این برهان توانایی اثبات یک وجود ازلی و ابدی و نامتناهی را ندارد. این برهان فقط می تواند ثابت کند که یک ناظم و خالق این جهان را اداره می کند، اما ثابت نمی کند که این ناظم خالق همان خداوندی است که نیازمند علت نیست و وجودی ازلی و ابدی دارد.

۱۰ این برهان توانایی اثبات یک وجود ازلی و ابدی و نامتناهی را ندارد؛ این برهان فقط می تواند وجود یک ناظم و خالق را اثبات کند (که این جهان را اداره می کند)، اما این برهان نمی تواند اثبات کند که این ناظم (و خالق) همان خداوندی است که نیاز به علت ندارد و واجب الوجود بالذات است. (و وجودی ازلی و ابدی دارد).

۱۱ اخلاق / وظایف اخلاقی / وجدان اخلاقی

۱۲

الف صحیح

۱۳

الف غلط؛ کانت عقیده داشت مسئولیت پذیری و رعایت اخلاق تنها در جایی معنا دارد که انسان خود را صاحب اراده و اختیار ببیند. زیرا برای موجودات بدون اختیار، وظیفه اخلاقی معنا ندارد.

۱۴ ۱) وجدان اخلاقی یا اخلاق و وظایف اخلاقی ۳) نفس غیرمادی (مجرد) ۴) جهان ماوراء دنیای مادی (ماوراء طبیعی)

۱۵

الف درست

ب درست

۱۶

الف درست

۱۷ گزینه ۲- اثبات ضرورت وجود خداوند

۱۸

الف ویلیام جیمز

ب کرکگور

۱۹ کرکگور - ویلیام جیمز - برگسون - کاتینگهام

۲۰ الف ۵- کانت

ب ۳- دکارت

ج ۴- ارسطو

د ۲- کرکگور

مشاوره کنکور نوتروفیل

بیستوفیل فلسفه درس ۶ دوازدهم

سال دوازدهم انسانی

فهرست

۱ برهان‌های اثبات وجود خدا نزد فیلسوفان مسلمان

۱ فلاسفهٔ مسلمان و معناداری حیات

برهان‌های اثبات وجود خدا نزد

فیلسوفان مسلمان

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۰

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۰

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۰

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۰

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

مرجع: امتحان نهایی - ۱۳۹۹

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

۱

الف

فارابی برای ابطال تسلسل علل نامتناهی از این مقدمه استفاده کرد که «هر معلولی باید علتی داشته باشد».

۲

از نظر فارابی، چرا تسلسل علل نامتناهی محال است؟

۳

از نظر فارابی چرا تسلسل علل نامتناهی محال است؟ توضیح دهید.

۴

برهان اثبات وجود خدا از نظر فارابی، مبتنی بر چیست؟

۵

درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.

الف

اگر سلسله علت‌ها نامتناهی باشد، آن‌گاه چیزی به وجود نمی‌آید.

۶

«برهان وجوب و امکان ابن‌سینا» را شرح دهید.

۷

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

الف

ذاتی که وجودش از ناحیه خودش است، نه از ناحیه یک امر بیرونی، نامیده می‌شود.

۸

مقدمات و نتیجه برهان وجوب و امکان ابن‌سینا، در اثبات وجود خداوند را بنویسید.

۹

نظریه «امکان فقری» صدر المتألهین را توضیح دهید.

۱۰

گزینه مناسب را انتخاب کنید:

الف

ملاصدرا، نظریه خود را که در مقابل نظر ابن‌سینا بود (۱: امکان ذاتی ۲: امکان فقری) نامید.

۱۱

ملاصدرا از طریق نظریه «فقر وجودی» (امکان فقری) چگونه وجود خداوند را اثبات می‌کند؟

۱۲

بیان ملاصدرا در «اثبات وجود خدا» را به صورت استدلالی بنویسید.

۱۳

برهان «امکان فقری» ملاصدرا (ره) در اثبات وجود خدا را در قالب دو مقدمه و یک نتیجه بنویسید.

۱۴

نظریه «امکان فقری» یا «فقر وجودی» را تعریف کنید.

۱۵

جاهای خالی در عبارات زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.

الف

اینکه جهان هستی یکپارچه تعلق و نیاز به ذات الهی است، نتیجه پذیرش نظریه ملاصدرا است.

فلاسفه مسلمان و معناداری حیات

مرجع: امتحان نهایی - ۱۳۹۹

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۵

۱۶

از میان معیارهای یک زندگی معنادار که بعد از پذیرش وجود خداوند مطرح می‌شوند، یک مورد را بنویسید:

۱۷

تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می‌باشد:

الف

یکی از معیارهای زندگی معنادار، اعتبار داشتن آرمان‌های مقدس و فراتر از زندگی مادی است.

۱۸

تفاوت دیدگاه فلاسفه مسلمان و فلاسفه اروپایی قرن بیستم و بیست و یکم درباره معناداری زندگی را بنویسید.

۱۹

از نظر فلاسفه مسلمان معناداری زندگی نتیجه چه امری است؟

۲۰

معیارهای زندگی معنادار از نظر یک فیلسوف الهی را بنویسید. (ذکر سه مورد کافی است)

پاسخنامه تشریحی

۱

الف

صحیح

۲- زیرا اگر سلسله علت‌ها بخواهد تا بی‌نهایت به عقب برگردد و هر علتی وابسته به علت قبل از خود باشد، به این معناست که آغاز و ابتدایی در کار نباشد. در این صورت اصلاً چیزی پدید نمی‌آید تا نوبت به معلولی برسد که اکنون پیش روی ماست.

۳- زیرا اگر سلسله علت‌ها بخواهد تا بی‌نهایت به عقب برگردد و هر علتی وابسته به علت قبل از خود باشد، بدین معناست که آغاز و ابتدایی در کار نباشد و در این صورت اصلاً چیزی پدید نمی‌آید تا نوبت به معلولی برسد که اکنون پیش روی ماست.

۴- مبتنی بر محال بودن تسلسل نامتناهی علت‌هاست.

۵

الف

درست

۶- ابن‌سینا می‌گوید وقتی به موجودات این جهان نگاه می‌کنیم می‌بینیم که این موجودات در ذات خود نسبت به وجود و عدم مساوی هستند، یعنی ممکن‌الوجود بالذات هستند.

ممکن‌الوجود بالذات برای خارج شدن از حالت تساوی میان وجود و عدم نیازمند واجب‌الوجود بالذات است.

پس: موجودات این جهان به واجب‌الوجودی بالذات وابسته‌اند که آنها را از حالت امکانی خارج کرده و پدید آورده است.

۷

الف

واجب‌الوجود بالذات

۸- الگوی اول پاسخ:

مقدمه ۱: وقتی به موجودات این جهان نگاه می‌کنیم، می‌بینیم که این موجودات در ذات خود نسبت به وجود و عدم (بودن و نبودن) مساوی‌اند؛ هم می‌توانند باشند و هم می‌توانند نباشند. به عبارت دیگر، این موجودات ذاتاً ممکن‌الوجودند.

مقدمه ۲: ممکن‌الوجودهای بالذات، برای اینکه از تساوی میان وجود و عدم درآیند و وجود برای آنها ضروری گردد و موجود شوند، نیازمند علتی هستند که خودش ممکن‌الوجود نباشد بلکه واجب‌الوجود بالذات باشد؛ یعنی موجودی که وجود، ذاتی اوست و از او جدا نمی‌شود.

نتیجه: پس موجودات این جهان به واجب‌الوجودی بالذات وابسته‌اند که آنها را از حالت امکانی خارج کرده و پدید آورده است.

الگوی دوم پاسخ:

مقدمه ۱: موجودات این جهان، ذاتاً ممکن‌الوجودند؛ یعنی ذاتاً نسبت‌شان با وجود و عدم مساوی است.

مقدمه ۲: هر ممکنی برای خروج از این تساوی (حالت امکانی) نیازمند علتی (واجب‌الوجود بالذات) است.

نتیجه: پس واجب‌الوجود بالذات موجود است.

۹- همه موجودات و واقعیات جهان عین وابستگی و نیاز هستند و این «نیاز به غیر» و «وابستگی» سراسر وجود آنها را فرا گرفته است. طبق این نظریه، جهان هستی به ذات الهی تعلق و نیاز دارد و از خود هیچ استقلالی ندارد. اگر ذات الهی، لحظه‌ای پر تو عنایت خویش را بازگیرد کل موجودات نابود می‌گردند.

۱۰

الف

امکان فقری

۱۱- موجودات پیرامون ما وجودشان عین وابستگی و نیاز است.

موجودات وابسته و نیازمند باید به وجودی متصل باشند که آن موجود بی‌نیاز باشد.

پس موجودات این جهان وابسته به وجودی بی‌نیاز و غیروابسته هستند.

۱۲- مقدمه اول: به موجودات پیرامونمان که نگاه می‌کنیم، می‌بینیم که وجودشان عین وابستگی و نیاز به دیگری است.

مقدمه دوم: موجودات وابسته باید به وجودی متصل باشند که آن موجود در ذات خود، نیازی به غیر نداشته باشد.

نتیجه: پس موجودات این جهان وابسته به وجودی بی‌نیاز و غیروابسته هستند.

۱۳- مقدمه اول: به موجودات پیرامونمان که نگاه می‌کنیم، می‌بینیم که وجودشان عین وابستگی و نیاز به دیگری است.

یا فقر و وابستگی (موجودات پیرامون ما عین نیاز و وابستگی هستند)

مقدمه دوم: موجودات وابسته و نیازمند باید به وجودی متصل باشند که آن موجود در ذات خود نیازی به غیر نداشته باشند.

یا غنی بودن یا عدم نیاز (موجودات نیازمند، وابسته به موجود بی‌نیاز هستند)

نتیجه: موجودات این جهان وابسته به وجودی بی‌نیاز و غیروابسته هستند.

۱۴- اگر به واقعیات نگاه کنیم، می‌بینیم که این واقعیات عین وابستگی و نیازند. ملاصدرا این وابستگی را امکان فقری یا فقر وجودی نامید. این فقر و نیاز باید به منبعی متصل باشد که از غنای ذاتی برخوردار است و آن غنی بالذات همان خداوند است.

۱۵

الف

امکان فقری یا فقر وجودی

۱۶ جهان را غایتمند بیابد و آن را توضیح دهد.

۱۷

الف

صحیح

۱۸ فلاسفه اروپایی: در عین اعتقاد راسخ به خدا به جای ذکر دلایل اثبات وجود او به رابطه اعتقاد به خدا و معناداری زندگی توجه کردند.

فلاسفه مسلمان: باید ابتدا وجود خدا را از طریق عقل و تفکر و اندیشه پذیرفت سپس با وی ارتباط معنوی برقرار کرد.

۱۹ اثبات عقلی خدا / قبول خدا از طریق عقل / پذیرش خدا / قبول وجود خدا با علت و دلیل

۲۰ (۱) جهان را غایتمند بیابد و این غایتمندی را توضیح دهد.

(۲) انسان را موجودی هدفمند بشناسد و این هدف را مشخص کند.

(۳) برای انسان گرایشی به خیر و زیبایی قائل شود / بداند که این خیر و زیبایی یک امر خیالی نیست / بلکه در یک حقیقت متعالی (یعنی خدا) وجود دارد.

(۴) آرمان‌های مقدس و فراتر از زندگی مادی را معتبر و درست بداند.

(۵) در برابر یک وجود متعالی و برتر احساس تعهد و مسئولیت نماید.

مشاوره کنکور نوتروفیل

بیستوفیل فلسفه درس ۷ دوازدهم

سال دوازدهم انسانی

فهرست

- ۱ مقصود فیلسوفان از عقل
- ۱ عقل در یونان باستان
- ۱ عقل نزد فیلسوفان دوره جدید اروپا
- ۲ مقدمه

مقصود فیلسوفان از عقل

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۰

۱ دو کاربرد عقل در فلسفه را بنویسید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

۲ دو مورد از ویژگی‌های «موجودات عالم عقل» را از نظر فیلسوفان الهی بنویسید.

مرجع: ۱: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

۳ دو معنا و کاربرد عقل از نظر فلاسفه را نام ببرید.

عقل در یونان باستان

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۰

۴ «عقل نظری» و «عقل عملی» را از نظر ارسطو با ذکر مثال تعریف کنید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

۵ «عقل نظری» را با ذکر مثال تعریف کنید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۶ مشخص کنید هر یک از گزاره‌های زیر به کدام فعالیت عقل مربوط می‌شود؟ (عقل نظری - عقل عملی)

الف) آفتاب اگر اندکی پنهان شد بسیار آشکار شود.

ب) محکم هر جا که هستی بایست.

ج) عالم طبیعت مرتبه‌ای از هستی است.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۷ عقل عملی را از دیدگاه ارسطو تعریف کنید و برای آن مثال بزنید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۵

۸ عقل در نظام فکری هراکلیتوس، با چه عنوانی آمده است؟

۱) لوگوس ۲) دمیورژ

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

۹ هریک از گزاره‌های زیر بیانگر علم نظری است یا علم عملی؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

الف) نسبت به یکدیگر مهربان باشیم.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

ب) همه فلزات رسانا هستند.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

پ) نباید عهد و پیمان خود را بشکنیم.

عقل نزد فیلسوفان دوره جدید اروپا

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۰

۱۰ از نظر اوگوست کنت، اعتبار عقل فلسفی و جایگاه آن در تأسیس فلسفه چیست؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

۱۱ تعیین کنید فلاسفه زیر «عقل‌گرا» هستند یا «تجربه‌گرا»؟

الف) اوگوست کنت ب) فرانسیس بیکن

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

۱۲ جایگاه «عقل» در دوره اول حاکمیت کلیسا را با دوره دوم حاکمیت کلیسا در اروپا مقایسه کنید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

۱۳ نظر دکارت در مورد عقل و جایگاه آن را توضیح دهید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

۱۴ جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید:

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

الف) امروزه، عقل در اروپا، به عقل تقلیل پیدا کرده است.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

۱۵ نظر «فرانسیس بیکن» را درباره اعتبار حس و عقل توضیح دهید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

۱۶ نظریه دیوید هیوم و دکارت درباره جایگاه و اعتبار عقل را با هم مقایسه کنید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۱۷ فرانسیس بیکن درباره تأثیر روش تجربی در پیشرفت زندگی بشر، چه درخواستی از فیلسوفان دارد؟ بنویسید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

۱۸ درباره فلسفه جدید اروپایی به سؤالات زیر پاسخ دهید:

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

الف عامل تقسیم فلاسفه اروپا به عقل گرا و تجربه گرا چه بود؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

ب علت محدود شدن عقل به امور حسی و تجربی در این دوره را توضیح دهید.

۱۹ کدام فیلسوف، عقل را صرفاً به عنوان دستگاه تفکر و استدلال پذیرفته است؟

(۱) هراکلیتوس

(۲) دکارت

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

۲۰ جملات زیر بیانگر دیدگاه کدام فیلسوف است؟ (دو مورد اضافی است)

(بیکن - هیوم - آگوست کنت - دکارت - کانت - ویلیام جیمز)

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۵

.....	الف) عقل می تواند وجود خدا و نفس مجرد انسان و اختیار او را ثابت کند.
.....	ب) تجربه تنها راه رسیدن انسان به دانش و معرفت است.
.....	ج) روش تجربی بهترین روش برای پیشرفت زندگی بشر است.
.....	د) عقل فلسفی و کار عقل در تأسیس فلسفه، کاملاً ذهنی است.

۲۱ کدام فیلسوف معتقد است نگاه فیلسوفان به جهان و هستی ناظر بر واقعیت نیست بلکه ساخته ذهن آنان است؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

(۱) دکارت (۲) آگوست کنت

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۲۲ فیلسوفان مسیحی در دوره دوم حاکمیت کلیسا تحت تأثیر آثار کدام فیلسوفان مسلمان قرار گرفتند؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۵

۲۳ در دوره دوم حاکمیت کلیسا، عقل چه جایگاهی داشت؟ توضیح دهید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۰

۲۴ گزینه درست را انتخاب کنید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۰

الف فیلسوفان از طریق (۱) شهود (۲) دلیل و برهان وجود «عالم عقول» را اثبات می کنند.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

۲۵ تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می باشد:

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

الف در دوره اول حاکمیت کلیسا، حکمای مسیحی به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی روی آوردند.

پاسخنامه تشریحی

۱. عقل به عنوان دستگاه تفکر و استدلال (۲) عقل به عنوان یک موجود متعالی و برتر از ماده

۲. از ماده و جسم مجرند - در قید زمان و مکان نیستند - در افعال خود به ابزار مادی نیاز ندارند - علم آنها به حقایق شهودی است - با حواس ظاهری قابل درک نیستند. (دو مورد کافی است)

۳

۱- عقل به عنوان دستگاه تفکر و استدلال

۲- عقل به عنوان موجودی متعالی و برتر از ماده

۴. عقل از آن جهت که درباره موجودات و چگونگی آنها بحث می کند، مانند بحث درباره خدا و درجه حرارت آب و غیره، عقل نظری نام دارد. عقل از آن جهت که درباره رفتارهای اختیاری انسان و نبایدهای او، مانند باید راست بگوید، نباید دروغ بگوید، بحث می کند، عقل عملی نام دارد.

۵. عقل از آن جهت که درباره اشیا و موجودات و چگونگی آنها بحث می کند، عقل نظری نامیده می شود. مانند بحث درباره خدا، کهکشان، درجه حرارت آب و..

۶. الف) عقل نظری

ب) عقل عملی

ج) عقل نظری

۷. عقل از آن جهت که درباره رفتارهای انسان و باید و نبایدهای او بحث می کند، عقل عملی نامیده می شود.

۸. گزینه ۱ - لوگوس

۹

الف علم عملی

ب علم نظری

پ علم عملی

۱۰. آگوست کنت، عقل فلسفی و کار عقل را در تأسیس فلسفه کاملاً ذهنی خواند و گفت که نگاه فیلسوفان به جهان و هستی ناظر بر واقعیت نیست؛ بلکه ساخته ذهن آنان و حاصل تأملات ذهنی است.

۱۱. الف) تجربه گرا ب) تجربه گرا

۱۲. در دوره اول حاکمیت کلیسا، بزرگان کلیسا دخالت و چون و چرا کردن عقل را عامل تضعیف ایمان می دانستند و حتی برخی از آنها عقل را امری شیطانی می پنداشتند. اما در دوره دوم کلیسا حکمای مسیحی تحت تأثیر فلاسفه مسلمان به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی روی آوردند.

۱۳. دکارت به همه توانایی های عقل مانند بدیهیات عقلی، استدلال های عقلی محض و نیز تجربه توجه داشت. او معتقد بود که عقل می تواند وجود خدا و نفس مجرد انسان و اختیار او را اثبات کند. او دیگر به عقل به عنوان یک حقیقت (عالم) برتر و متعالی در جهان (و انسان) قائل نبود. او عقل را صرفاً یک دستگاه تفکر و استدلال به حساب می آورد.

۱۴

الف تجربی

۱۵. بیکن روش تجربی را بهترین روش برای پیشرفت زندگی بشر می دانست. از فلاسفه می خواست از بت هایی که فلاسفه قدیم برای ما ساخته اند دست بردارند و بیش از گذشته بر تجربه تکیه کنند.

۱۶. هیوم، تجربه را تنها راه رسیدن انسان به دانش و معرفت می دانست و کاملاً از عقل گرایان جدا شد.

دکارت به همه توانایی های عقل، مانند بدیهیات عقل، استدلال های عقلی محض و نیز تجربه توجه داشت.

او معتقد بود که عقل می تواند وجود خدا، نفس مجرد و غیرمادی انسان و اختیار او را اثبات کند.

۱۷. فرانسیس بیکن از فیلسوفان خواست از بت هایی که فلاسفه قدیم برای ما ساخته اند دست بردارند و بیش از گذشته بر تجربه تکیه کنند.

۱۸

الف اختلاف میان فلاسفه بر سر محدوده کارآمدی عقل.

ب

عقل صرفاً آنگاه که با روش تجربی و حسی وارد عمل می شود، به واقعیت علم می رسد؛ بنابراین عقل فقط از طریق علم تجربی می تواند به شناخت واقعیت نائل شود. این دیدگاه به تدریج در میان فیلسوفان اروپایی گسترش یافت و توانایی عقل محدود به امور حسی و تجربی گردید.

۱۹. گزینه ۲- دکارت

۲۰. الف) دکارت ب) دیوید هیوم ج) فرانسیس بیکن د) آگوست کنت

۲۱. گزینه ۲،

۲۲ ابن سینا و ابن رشد

۲۳ فیلسوفان و حکمای مسیحی تحت تأثیر مطالعه کتاب‌های ابن سینا و ابن رشد و سایر فیلسوفان مسلمان که به زبان‌های اروپایی ترجمه شده بود، به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی روی آوردند، اما از آنجا که توجه به عقل و عقلانیت با مبانی اولیه کلیسای کاتولیک سازگاری نداشت، این توجه و روی‌آوری، به تدریج به گسترش عقل‌گرایی و عقب‌نشینی اندیشه‌های دینی انجامید.

۲۴

الف دلیل و برهان

۲۵

الف غلط

مشاوره کنکور نوتروفیل

بیستوفیل فلسفه درس ۸ دوازدهم

سال دوازدهم
انسانی

فهرست

مقدمه

عقل نزد فیلسوفان مسلمان

مقدمه

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۰

۱ یکی از اشکال مخالفت با عقل در جهان اسلام، مخالفت با فلسفه بود، دلیل این مخالفان چه بود؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۰

۲ دو شکل مخالفت با عقل را در جهان اسلام بنویسید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

۳ تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می‌باشد.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

الف حکمای یونان باستان خدای جهان آفرین را «مزدا» می‌نامیدند.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

۴ دلیل مخالفت برخی جریان‌های فکری در عالم اسلام با فلسفه و منطق چه بود؟

۵ به چه دلیل برخی جریان‌های فکری در جهان اسلام، در عین پذیرش عقل، دایره اعتبار و کارآمدی آن را محدود می‌کردند؟ توضیح دهید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۶ چرا برخی از جریان‌های فکری در اوایل ظهور فلسفه در جهان اسلام، با فلسفه و منطق مخالفت کرده‌اند؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

۷ یکی از شکل‌های مخالفت با عقل، در جهان اسلام را بنویسید.

عقل نزد فیلسوفان مسلمان

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۰

۸ چهار مورد از ویژگی‌های موجودات عالم عقول از نظر فلاسفه الهی را بنویسید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

۹ گزینه مناسب را انتخاب کنید:

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

الف از نظر فارابی، مقام و منزلت عقل فعال نسبت به انسان مانند کدام گزینه است؟

۱- آفتاب به چشم ۲- آب به حیات جسمانی

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

ب از نظر فیلسوفان مسلمان، نام دیگر «عقل هیولانی» چیست؟

۱- عقل بالفعل ۲- عقل بالقوه

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۱۰ از نظر فلاسفه مسلمان مرتبه قبل از عقل بالملکه، چه ویژگی‌هایی دارد؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۱۱ کدام ویژگی عالم عقول، توسط فلاسفه مسلمان، روشن‌تر و دقیق‌تر از فلاسفه یونان مطرح شده است؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

۱۲ رابطه عقل فعال با عقل انسان را توضیح دهید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

۱۳ از دیدگاه فارابی، مقام و منزلت عقل فعال نسبت به انسان، شبیه به چیست؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۳۹۹

۱۴ در فلسفه اسلامی وظیفه «عقل فعال» چیست و مقام آن نسبت به انسان مانند چیست؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

۱۵ فیلسوفان مسلمان راه‌هایی از احساس تعارض میان «یافته‌های عقلی» و «داده‌های وحیانی» را چه می‌دانند؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

۱۶ تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط است:

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

الف اینکه یک استاد ریاضی «هر مسئله ریاضی را جلوی او بگذارند، به راحتی حل می‌کند» مربوط به «عقل بالمستفاد» است.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

ب از نظر فلاسفه مسلمان فقط استدلال عقلی نیست که ما را به حقیقت می‌رساند.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

۱۷ هریک از موارد زیر با کدام مرتبه از مراتب عقل انسان مطابقت دارد؟

الف) درک این امر که یک چیز نمی‌تواند هم باشد و هم نباشد.

ب) تسلط بر دانش‌های کسب‌شده و استفاده از آنها.

ج) کسب دانش‌های جدید با تمرین و تکرار.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۱۸ چرا برخی از فیلسوفان مسلمان تلاش می‌کردند ضمن استفاده از استدلال عقلی به معرفت شهودی نیز دست یابند؟

۱۹. گزاره «برادرم بعد از دانش‌آموختگی در رشته مهندسی، مدرسه محله را ساخت.» به کدام یک از مراتب عقل اشاره دارد؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

(۲) عقل بالمستفاد

(۱) عقل بالفعل

۲۰. قسمت‌های مشخص‌شده در متن زیر، به کدام یک از مراحل رشد عقل در فلسفه اسلامی اشاره دارد؟

پدر و مادر سوفیا، در هنگام تولدش، آرزو داشتند که او در آینده، دانشمند بزرگی شود و می‌دانستند که الف) دخترشان این مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۵ توانایی و استعداد را دارد. با رشد سوفیا، و شکل‌گیری ذهنش، او ابتدا مسائل خیلی ساده را درک کرد به طور مثل: ب) اینکه نمی‌شود مادرش، هم در اتاق باشد و هم نباشد. با گذشت زمان، او آماده یادگیری مسائل دشوارتر شد، ج) و پس از چندین سال تحصیل در مدرسه و پس از آن در دانشگاه، با تلاش و پشتکار و انجام پژوهش‌ها و تدریس‌های فراوان، به درجه استادی دانشگاه رسید و در رشته خود، به مهارتی دست یافت که د) حل مشکلات علمی برایش سهل و آسان بود.

پاسخنامه تشریحی

- ۱ آنها می‌گفتند که دانش فلسفه از یونان وارد جهان اسلام شده و دربردارنده عقاید کسانی مانند سقراط، افلاطون و ارسطو است و این عقاید با عقاید اسلامی ناسازگار است.
- ۲ تنگ و محدود کردن دایره اعتبار و کارآمدی عقل در عین پذیرش آن (یا: برخی روش‌های عقلی در مسائل دینی کاربردی ندارد).
- مخالفت با فلسفه و منطق، تحت عنوان دستاوردی یونانی و غیراسلامی (یا: مخالفت با فلسفه که عالی‌ترین شکل تعقل است).

۳

الف

غلط

- ۴ فلسفه و منطق را دستاوردی یونانی و غیراسلامی می‌دانستند.
- ۵ این جریان‌ها می‌کوشیدند نشان دهند که برخی روش‌های عقلی در مسائل دینی کاربردی ندارند و کسانی که از این روش‌ها استفاده می‌کنند، مرتکب خطا می‌شوند و به دین آسیب می‌رسانند.
- ۶ زیرا یونانی است. (دربردارنده عقاید کسانی مثل سقراط، افلاطون و ارسطوست.) و با عقاید اسلامی ناسازگار است.
- ۷ - محدود کردن دایره اعتبار و کارآمدی عقل در عین پذیرش آن؛
- مخالفت با فلسفه و منطق، تحت عنوان دستاوردی یونانی و غیراسلامی.
- ۸ در قید زمان و مکان نیستند - از ماده و جسم مجردند - در افعال خود به ابزار مادی نیاز ندارند - علم آنها شهودی است - با حواس ظاهری قابل درک نیستند - همان فرشتگان هستند - وجودشان با دلیل و برهان اثبات می‌شود (ذکر ۴ مورد کافی است).

۹

الف

۱- آفتاب به چشم

ب

۲- عقل بالقوه

- ۱۰ مرحله‌ای است که انسان هیچ ادراک عقلی ندارد اما استعداد و آمادگی درک معقولات را دارد.
- ۱۱ مرتبه‌ای از موجودات که حقیقت وجودشان مجرد از ماده یا روحانی و غیرمادی است.
- ۱۲ اولاً: عقل فعال عامل فیض‌رسانی به عقل انسان‌هاست، یعنی تمام ادراکات و دانش‌های انسان به مدد این عقل صورت می‌گیرد. دوماً: به واسطه این عقل است که انسان مفاهیم کلی را می‌فهمد.
- ۱۳ آفتاب (نور) نسبت به چشم. / خورشید نسبت به چشم.
- ۱۴ این عقل عامل فیض‌رسانی به عقل انسان‌ها است. نسبت آن مانند آفتاب است به چشم.
- ۱۵ در این قبیل موارد باید تلاش علمی خود را افزایش دهیم و از دانش دیگران بهره ببریم تا بتوانیم خطای خود را اصلاح کرده و از گمان این تعارض‌رهای یابیم.

۱۶

الف

صحیح

ب

صحیح

۱۷ الف) عقل بالملکه

ب) عقل بالمستفاد

ج) عقل بالفعل

- ۱۸ فیلسوفان مسلمان با اینکه اساس پذیرش هر اعتقاد و آئینی را از استدلال عقلی می‌دانند راه کسب معرفت را به عقل منحصر نمی‌کنند بلکه حس و شهود را نیز معتبر می‌دانند.
- ۱۹ گزینه ۲،

۲۰

الف

- الف) عقل بالقوه / هیولایی؛ در این مرحله انسان استعداد و آمادگی درک معقولات را دارد. (دخترشان این توانایی و استعداد را دارد)
- ب) عقل بالملکه؛ در این مرحله عقل مفاهیم و قضایایی بدیهی و نزدیک به بدیهی را درک می‌کند. (اینکه نمی‌شود مادرش، هم در اتاق باشد و هم نباشد)
- ج) عقل بالفعل؛ در این مرحله، عقل شکوفا شده و به فعلیت رسیده و با تمرین و تکرار، دانش‌هایی را کسب کرده است. (و پس از چندین سال تحصیل در مدرسه و پس از آن در دانشگاه)
- د) عقل بالمستفاد؛ در این مرحله انسان به طوری بر دانش‌هایی که کسب کرده مسلط است که از هر کدام که بخواهد می‌تواند استفاده نماید. (حل مشکلات علمی برایش سهل و آسان بود)

مشاوره کنکور نوتروفیل

بیستوفیل فلسفه درس ۹ دوازدهم

سال دوازدهم
انسانی

فهرست

- ۱ زمینه های رشد فلسفه
- ۱ حکمای مشا
- ۱ مقام علمی و فلسفی فارابی

زمینه های رشد فلسفه

۱ سه مورد از عوامل زمینه ساز حیات عقلی که در قرآن کریم و رفتار و گفتار رسول خدا (ص) مشاهده می شود را بنویسید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

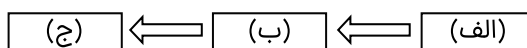
مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۲ دو ویژگی نظام فلسفی نوینی که در سایه نهضت ترجمه متون، توسط حکیمان مسلمان پایه گذاری شد کدامند؟

۳ زمینه های رشد فلسفه را به ترتیب در نمودار زیر بنویسید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

(نهضت ترجمه متون - گسترش مباحث اعتقادی میان مسلمانان - دعوت قران و پیامبر اکرم (ص) به خردورزی)

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

۴ درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

الف قرآن و پیامبر اکرم (ص)، با ارزش قائل شدن برای تفکر، زمینه ساز رشد فلسفه در جهان اسلام شدند.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۵

۵ درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۵

الف مورخان علم، حیات تعقلی مسلمانان را همزمان با ظهور اسلام می دانند.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

۶ دو مورد از زمینه های رشد فلسفه در جهان اسلام را نام ببرید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۷ تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام غلط است؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

الف آغاز نهضت ترجمه متون در قرن دوم هجری، کمک شایانی به شکل گیری حیات فلسفی در جهان اسلام کرد.

حکمای مشا

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۸ به چه دلیل فلسفه اسلامی، از آغاز سرشتی کاملاً استدلالی داشت؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۹ جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

الف ویژگی اصلی حکمت مشاء همان صورت آن و الگو گرفتن از ارسطو بود.

مقام علمی و فلسفی فارابی

مرجع: امتحان نهایی - ۱۳۹۹

۱۰ از نظر فارابی دو وجه تشابه مدینه فاضله را با بدن سالم انسان بنویسید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

۱۱ اولین مبنای فارابی برای ورود به مباحث اجتماعی و فلسفه سیاسی چیست؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

۱۲ طبق دیدگاه فارابی، رئیس مدینه فاضله چه ویژگی هایی باید داشته باشد؟

۱۳ فارابی «مدینه فاضله» را چگونه توصیف می کند و چه ویژگی هایی برای ریاست مدینه در نظر می گیرد؟ (دو ویژگی کافی است).

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۱۴ اولین مبنای فارابی برای ورود به مباحث اجتماعی و فلسفه سیاسی چیست؟ بنویسید.

۱۵ فارابی در کدام اثر خویش نقاط مشترک اندیشه های افلاطون و ارسطو را ارائه کرده است؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

(۱) اغراض ارسطو فی کتاب مابعدالطبیعه (۲) الجمع بین رأی الحکیمین

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

۱۶ علت شهرت فارابی به «معلم ثانی» را بنویسید.

۱۷ دو مورد از ویژگی‌های رئیس مدینه فاضله را از نظر فارابی نوشته و بیان کنید که این ویژگی‌ها در چه کسانی وجود دارد؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۳۹۹

۱۸ مشخص کنید هر کدام از عبارات ستون سمت چپ، با کدام عبارت از ستون سمت راست ارتباط دارد؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۵

ستون سمت راست	ستون سمت چپ (یک مورد اضافی است)
الف) مبنای فارابی در «مدینه فاضله»	۱) دارای عالی‌ترین درجات تعقل
ب) هدف اصلی مدینه فاضله	۲) مدنی بالطبع بودن
ج) رئیس مدینه فاضله	۳) تناسب وظایف با ویژگی‌ها
د) مردم مدینه فاضله	۴) سلامتی جسم و فراوانی لذت‌ها
	۵) سعادت حقیقی

مرجع: امتحان نهایی - ۱۳۹۹

۱۹ معلم اول و معلم ثانی به ترتیب، لقب کدام فلاسفه بوده است؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۲۰ هدف مردم در مدینه جاهله چیست؟

پاسخنامه تشریحی

- ۱ ارزش قائل شدن برای اصل تفکر و خردورزی - تکریم علم به عنوان ثمره تفکر و خردورزی - تکریم و احترام پیوسته عالمان - طرح مباحث علمی و عقلی و فلسفی - مذمت پیوسته نادانی و جهل - دعوت به یادگیری علم و دانش ملت‌های دیگر (ذکر سه مورد کافی است)
- ۲ ضمن برخورداری از آرای افلاطون و ارسطو دربردارنده اندیشه‌های جدیدی بود که تا آن روزگار سابقه نداشت.
- ۳ الف) دعوت قرآن و پیامبر اکرم (ص) به خردورزی ب) گسترش مباحث اعتقادی میان مسلمانان
ج) نهضت ترجمه متون
- ۴ الف) درست
- ۵ الف) درست
- ۶ دعوت قرآن کریم و پیامبر اکرم (ص) به خردورزی - گسترش مباحث اعتقادی میان مسلمانان - نهضت ترجمه متون (دو مورد کافی است)
- ۷ الف) صحیح
- ۸ از آنجا که ارسطو در مباحث فلسفی بیش از هر چیز به قیاس برهانی تکیه می‌کرد.
- ۹ الف) استدلالی (برهانی / عقلی / قیاسی)
- ۱۰ زیرا هر عضو آن متناسب با ویژگی خود وظیفه‌ای دارد و آن را به نحو احسن انجام می‌دهد. همان‌طور که در بدن انسان برخی از اندام‌ها بر برخی تقدم دارند، برخی از اعضای جامعه نیز بر برخی تقدم دارند.
- ۱۱ اولین مبنای فارابی برای ورود به مباحث اجتماعی و فلسفه سیاسی این است که «انسان موجودی مدنی بالطبع» است و به حسب فطرت و طبع خود به جامعه گرایش دارد و می‌خواهد با هم‌نوعان خویش زندگی کند.
- ۱۲ روحی بزرگ و سرشتی عالی دارد. به عالی‌ترین درجات تعقل رسیده و می‌تواند احکام و قوانین الهی را دریافت کند.
- ۱۳ مدینه فاضله، مدینه‌ای است که مردم آن به اموری مشغول هستند و به فضایی آراسته‌اند که مجموعه مدینه را به سوی سعادت می‌برد. رئیس مدینه فاضله باید روحی بزرگ و سرشتی عالی داشته باشد - به عالی‌ترین درجات تعقل رسیده باشد - بتواند احکام و قوانین الهی را دریافت کند.
- ۱۴ انسان موجودی مدنی بالطبع است که به حسب فطرت خود به جامعه گرایش دارد.
- ۱۵ ۲) جمع بین رأی حکیمین
- ۱۶ به علت آشنایی عمیق او با تعلیم اسلام، توانست آموخته‌های خود از افلاطون، ارسطو و سایر فیلسوفان گذشته را در یک نظام فلسفی جدید عرضه کند و فلسفه مشایی را در جهان اسلام بنا نهد.
- ۱۷ روحی بزرگ و سرشتی عالی داشته باشد. به عالی‌ترین درجات تفکر و تعقل رسیده باشند. این ویژگی‌ها در پیامبران و امامان وجود دارد.
- ۱۸ الف) ۲ - مدنی بالطبع بودن
ب) ۵ - سعادت حقیقی
ج) ۱ - دارای عالی‌ترین درجات تعقل
د) ۳ - تناسب وظایف با ویژگی‌ها
- ۱۹ ارسطو - فارابی
- ۲۰ فقط سلامت جسم و فراوانی لذت‌های دنیایی

مشاوره کنکور نوتروفیل

بیستوفیل فلسفه درس ۱۰
دوازدهم

سال دوازدهم
انسانی

فهرست

- ۱..... شیخ الرئيس فلسفه
- ۱..... طبیعت شناسی ابن سینا
- ۱..... حکیم اشراقی
- ۱..... اشراق نور
- ۲..... دسته بندی جویندگان معرفت
- ۲..... حکمت متعالیه و اصول اولیه آن

شیخ‌الرئیس فلسفه

۱ کدام اثر ابن‌سینا کامل‌ترین مرجع حکمت مشائی است؟

(۱) بخش الهیات شفا (۲) اشارات و تنبیهات

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

طبیعت‌شناسی ابن‌سینا

۲ ابن‌سینا وجود شرّ و بدی را در طبیعت چگونه توضیح داده است؟

۳ به نظر ابن‌سینا، چه چیزی باعث ایجاد خشوع و خشیت در نهاد دانشمند، در برابر حق می‌شود؟

۴ از نظر ابن‌سینا علت نام‌گذاری عالم ماده، به «عالم طبیعت» چیست؟

۵ از نظر ابن‌سینا تأمل در رابطه طبیعت با ماوراء طبیعت و خدا چه تاثیری بر فرد دانشمند و محقق دارد؟

۶ تعریف «طبیعت» از نظر ابن‌سینا چیست؟

۷ ابن‌سینا سُروری همچون سیل و زلزله و پژمردگی گیاهان را در عالم طبیعت چگونه تحلیل می‌کند؟

۸ علت نامگذاری این عالم به «طبیعت» از نظر ابن‌سینا چه بوده است؟ توضیح دهید.

۹ از نظر ابن‌سینا، علوم طبیعی چگونه می‌تواند خشوع و خشیت را در نهاد دانشمند تقویت کند؟ توضیح دهید.

۱۰ از نظر ابن‌سینا بهترین نظام ممکن یعنی نظام احسن چگونه تحقق می‌یابد؟

۱۱ از نظر ابن‌سینا، خشوع و خشیت دانشمند در برابر حق، نتیجه چیست؟

۱۲ سه ویژگی عالم طبیعت از نظر ابن‌سینا را بنویسید؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۳۹۹

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۰

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

حکیم اشراقی

۱۳ جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید:

الف سهروردی در کتاب «حکمه الاشراق»، از شیوه فراتر رفته و حکمت اشراقی را پایه‌گذاری می‌کند.

۱۴ تفاوت روش اشراقی با روش مشایی را بنویسید.

۱۵ کدام تحقیق فلسفی از نظر سهروردی، بی‌نتیجه است؟ (ذکر یک مورد کافی است)

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۵

اشراق نور

۱۶ جغرافیای عرفانی در فلسفه اشراق «سهروردی» چگونه است؟ توضیح دهید.

۱۷ در جغرافیای عرفانی مکتب اشراق، مقصود از «مغرب کامل» و «جهان میانی» چیست؟

۱۸ از نظر قطب الدین رازی، علت نام‌گذاری فلسفه سهروردی به «اشراق» چیست؟

۱- ظهور و تابش انوار عقلی بر نفس ۲- ظهور و تابش انوار قلبی بر نفس

۱۹ در جغرافیای عرفانی شیخ اشراق منظور از مشرق جهان و مغرب کامل جهان چیست؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۲۰ با توجه به جغرافیای عرفانی سهروردی، جدول زیر را با کلمات مناسب داخل پرانتز کامل کنید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

(مغرب کامل - جهان میانی - مشرق محض)

آمیختگی نور و ظلمت	محل فرشتگان	عالم بی بهره از نور
..... (الف)	 (ب)	 (ج)

دسته بندی جویندگان معرفت

۲۱ از نظر سهروردی، کسی که هم در صور برهانی به کمال رسیده و هم به اشراق و عرفان دست یافته، چه نام دارد؟ مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۰

۲۲ سهروردی اصطلاح «حکیم متأله» را برای چه کسانی به کار می برد؟ مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

۲۳ فلاسفه مسلمانی که طبق نظر سهروردی در دسته دوم جویندگان معرفت قرار می گیرند، را نام ببرید مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۲۴ کدام گزینه، نتیجه محرومیت جامعه از رهبری حکیم متأله می باشد؟ مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۵

(۱) سلطه ظلمت و تاریکی (۲) از دست دادن ریاست ظاهری

حکمت متعالیه و اصول اولیه آن

۲۵ جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید. مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

الف سهروردی در دسته بندی جویندگان معرفت، کسی را که هم عارف و هم فیلسوف است، می نامد. مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

پاسخنامه تشریحی

۱ (الهیات شفا)

۲ او می‌گوید که در یک نگاه کلی به طبیعت متوجه می‌شویم که تمام اموری که به‌ظاهر بی‌نظمی هستند، در واقع برای اعتدال طبیعت و کمال نهایی آن و در یک نظم کلی لازم می‌باشند.

۳ از نظر ابن‌سینا، تأمل در رابطه طبیعت با ماورای طبیعت و خدا در کنار تحقیق در روابط میان پدیده‌ها، دانشمند را از ظاهر پدیده‌ها عبور می‌دهد و به باطن آنها می‌رساند و آنها را به خشوع و خشیت در برابر حق وامی‌دارد.

۴ بدان جهت است که اجزای این عالم هر کدام طبع و ذات خاصی دارند که منشأ حرکات و تغییرات اجزاء و افراد عالم طبیعت می‌باشد. خود این عالم نیز به عنوان یک کل طبع و ذاتی دارد که منشأ و مبدأ حرکات و تحولات آن است.

۵ از نظر ابن‌سینا تأمل در رابطه طبیعت با ماوراء طبیعت و خدا، دانشمند و محقق را از ظاهر پدیده‌ها عبور می‌دهد و به باطن آنها می‌رساند و آنها را به خشوع و خشیت در برابر حق می‌رساند.

۶ طبیعت مرتبه‌ای از هستی است که رو به سوی مقصدی خاص دارد و این مقصد در ذات عالم طبیعت است. (و از آن جدایی‌ناپذیر است).

۷ از نظر ابن‌سینا، شُرور در عالم طبیعت در یک نظام کلی جهانی تأثیر مثبت دارند و به کمال نهایی طبیعت کمک می‌کنند به همین جهت با نگاه کردن به بخش کوچکی از جهان طبیعت نمی‌توان درباره آن داوری کلی کرد.

۸ اجزای این عالم هر کدام طبع و ذات خاصی دارند که منشأ حرکات و تغییرات اجزاء و افراد عالم طبیعت می‌باشد و خود این عالم نیز به عنوان یک کل، طبع و ذاتی دارد که منشأ و مبدأ حرکات و تحولات آن است.

۹ از نظر ابن‌سینا تأمل در رابطه طبیعت با ماوراء طبیعت و خدا در کنار تحقیق در روابط میان پدیده‌ها دانشمند و محقق را از ظاهر پدیده‌ها عبور می‌دهد و به باطن آنها می‌رساند.

۱۰ با لطف و عنایت خدا

(نوشتن هر یک از واژگان لطف یا عنایت به تنهایی نیز کافی است).

۱۱ تأمل در رابطه طبیعت با ماوراء طبیعت و خدا در کنار تحقیق در روابط میان پدیده‌ها و عبور از ظاهر پدیده‌ها و رسیدن به باطن آنها.

۱۲ (۱) طبیعت مرتبه‌ای از هستی است.

(۲) دارای حرکت است.

(۳) رو به مقصدی خاص دارد.

(۴) مقصد عالم طبیعت، جزء ذات آن است و از آن جدایی‌ناپذیر است.

۱۳

الف

مشائیان (استدلالی محض یا مشابه آن نیز نمره تعلق می‌گیرد)

۱۴ در روش اشراقی فیلسوف تلاش می‌کند آنچه را در مقام بحث و استدلال به دست آورده، با شهود قلبی و تجربه درونی دریابد و به ذائقه دل برساند و آنچه را از طریق شهود کسب کرده است، با استدلال و برهان به دیگران برساند و اما در روش مشایی فقط از استدلال عقلی (بدون توجه به شهود قلبی) استفاده شده است.

۱۵ فقط متکی به شیوه استدلالی محض باشد / نتواند به قلب برسد / شهودی باشد.

۱۶ در جغرافیای عرفانی سهروردی مشرق جهان، نور محض یا محل فرشتگان مقرب است که به دلیل تجرد از ماده برای موجودات خاکی قابل مشاهده نیست. مغرب کامل نیز جهان تاریکی یا عالم ماده است که بهره‌ای از نور ندارد. در میان مشرق محض و مغرب کامل جهانی میانی قرار دارد که در آن نور و ظلمت به هم آمیخته است.

۱۷ از نظر سهروردی، مغرب کامل جهان تاریکی یا عالم ماده است که بهره‌ای از نور ندارد. جهان میانی در میان مشرق محض و مغرب کامل قرار دارد که در آن نور و ظلمت به هم آمیخته‌اند.

۱۸ ۱- ظهور و تابش انوار عقلی بر نفس

۱۹ مشرق جهان نور محض یا محل فرشتگان مقرب است و مغرب کامل جهان تاریکی یا عالم ماده است.

۲۰ الف) جهان میانی (ب) مشرق محض (ج) مغرب کامل

۲۱ حکیم متأله

۲۲ کسانی که هم در صور برهانی به کمال رسیده‌اند - هم به اشراق و عرفان دست یافته‌اند.

۲۳ ابن‌سینا و فارابی یا هر فیلسوف مشائی دیگر

۲۴ گزینۀ ۱ - سلطه ظلمت و تاریکی

۲۵

الف

حکیم متأله

مشاوره کنکور نوتروفیل

بیستوفیل فلسفه درس ۱۱ دوازدهم

سال دوازدهم
انسانی

فهرست

- مقدمه.....
- صاحب حکمت متعالیه.....
- حکمت متعالیه و اصول اولیه آن.....

مقدمه

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

۱ «فارابی و ابن سینا» به ترتیب مربوط به کدام دوره از تاریخ فلسفه اسلامی هستند؟

صاحب حکمت متعالیه

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۰

۲ مباحث عمومی فلسفه در کتاب اسفار ملاصدرا، با کدام مرحله از سیر و سلوک عرفانی تطبیق می‌کند؟ توضیح دهید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

۳ مقصود از سفر «از خلق به حق» در عرفان چیست؟ کدام مبحث کتاب اسفار ملاصدرا با این بخش مطابقت دارد؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

۴ مباحث «علم النفس» و «معاد» در کتاب اسفار اربعه ملاصدرا، با کدام سفر عرفانی مطابقت دارد؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

۱- سفر در خلق با حق ۲- سفر از خلق به حق

۵ کدام یک از مباحث فلسفه ملاصدرا، متناظر با سفر سوم سالک است؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۵

۶ بحث معاد در کتاب اسفار، مطابق با کدام سفر از سفرهای عارفان است؟

۱) سفر از حق به سوی خلق همراه با حق ۲) سفر در خلق است با حق

حکمت متعالیه و اصول اولیه آن

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۰

۷ معنای «اصلات ماهیت» چیست و کدام فیلسوف اصلات ماهیتی بود؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۰

۸ «اصلات ماهیت» و «اصلات وجود» را تعریف کنید و یک فیلسوف از طرفداران هریک از این دو نظریه را نام ببرید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۰

۹ در فلسفه ملاصدرا با توجه به اینکه هستی، یک حقیقت واحد است، تعدّد و تکثر در عالم چگونه تبیین می‌شود؟ (بدون ذکر تشبیه)

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۰

۱۰ مقصود از «اصلات وجود» چیست؟ و «میرداماد» طرفدار اصلات وجود بود یا ماهیت؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

۱۱ گزینه مناسب را از میان کلمات داخل پرانتز انتخاب کنید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

الف از نظر ملاصدرا، واقعیت خارجی مابزاء و مصداق (۱- وجود ۲- ماهیت) است.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

۱۲ نظر «میرداماد» در مورد بحث اصلات یا اعتباری بودن وجود و ماهیت را بیان کنید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

۱۳ مقصود ملاصدرا از «مراتب داشتن وجود» چیست؟ با ذکر تشبیهی که بیان کرده، شرح دهید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

۱۴ ملاصدرا با توجه به کدام اصل از اصول حکمت متعالیه، تعدّد و تکثر موجودات را در عالم هستی تبیین می‌کند؟ شرح دهید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۱۵ ملاصدرا در حکمت متعالیه خود، از کدام مشرب‌های فلسفی، بهره می‌برد؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۱۶ تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام غلط است.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

الف براساس اصل مراتب داشتن وجود از نظر ملاصدرا، وحدت موجودات تبیین می‌شود.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۱۷ براساس کدام اصل حکمت متعالیه می‌توان واقعی بودن خورشید، انسان و ... را تبیین کرد؟ تشریح کنید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۱۸ عقیده عرفا را درباره وحدت حقیقت وجود بنویسید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۱۹ به چه دلیل فلسفه صدرایی را «فلسفه اصلات وجودی» می‌خوانند؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۲۰ به اعتقاد ملاصدرا آنچه در خارج می‌یابیم، از آسمان و درخت و غیره همه مصداق هستند.

۱) وجود ۲) ماهیت

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

۲۱ کدام یک از موارد زیر جزء منابع «حکمت متعالیه» نیست؟

(۱) عرفان اسلامی به خصوص اندیشه‌های محیی‌الدین ابن عربی

(۲) فلسفه غرب به خصوص اندیشه‌های کانت

۲۲ متن زیر را به دقت بخوانید و مشخص کنید، هریک از موارد (الف)، (ب)، (ج) و (د) با کدام یک از اصول فلسفی داخل کادر متناظر است؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

۱- اصالت وجود ۲- وحدت حقیقت وجود ۳- اصالت ماهیت ۴- مراتب داشتن وجود

«غروب بود، استادی با شاگردش، وارد مسجدی شدند که پنجره‌هایی با شیشه‌های رنگارنگ داشت. نور آفتاب با عبور از شیشه‌ها، به صورت پرتوهایی رنگارنگ، به درون مسجد می‌تابید. استاد گفت: (الف) چه نورهای واقعی و گوناگونی؟! شاگرد با کمال احترام پاسخ داد: استاد عزیز! بیشتر که دقت کنیم، درمی‌یابیم، (ب) همه این پرتوها، نور است؛ زیرا (ج) حقیقت پرتوهای نور، یک چیز بیش نیست، و (د) هرچه از پنجره‌ها دورتر می‌شویم، نور ضعیف‌تر می‌شود.»

۲۳ قسمت‌های مشخص شده در متن، به کدام اصل از اصول فلسفی زیر اشاره دارد.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

(اصالت وجود - مغایرت وجود و ماهیت - مراتب داشتن وجود)

در یک شب سرد زمستانی، برف تمام مسیر جاده کوهستانی را پوشانده بود و مسافران از جمله بهرام و بهمن، در جاده گرفتار شده بودند. بهرام: کاش می‌شد که آتشی روشن کنیم و به‌طور پیوسته آن را شعله‌ورتر کنیم تا با آن گرم‌تر شویم. (الف) بهمن: تاکنون، چنین برف و سرمایی را تنها در تلویزیون دیده بودم. اما اکنون واقعاً آن را حس کردم. چقدر بین تصور سرما با واقعیت آن، تفاوت وجود دارد. (ب)

بهرام: بهمن! سرمای برف و گرمای آتش، نه در فضای ذهنی و تصویری؛ بلکه مربوط به وجود خارجی آنها است. (ج)

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

۲۴ جاهای خالی در عبارات زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

الف ملاصدرا، با تلفیق اصالت وجود و اشتراک مفهوم وجود، را اثبات کرد.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۵

۲۵ بنیادی‌ترین اصل فلسفی ملاصدرا کدام است؟

پاسخنامه تشریحی

۱ دوره متقدم – دوره میانی

۲ سفر از خلق به حق: در این سفر سالک می‌کوشد از طبیعت و عوالم ماورای طبیعت عبور کند و به حق واصل شود و میان او و خدا حجابی نباشد.

۳ در این سفر، سالک می‌کوشد از طبیعت و عوالم ماورای طبیعت عبور کند و به حق واصل شود و میان او و خدا حجابی نباشد. – مباحث عمومی فلسفه

۴ گزینه ۱: سفر در خلق با حق (سفر چهارم)

۵ افعال خداوند و ربوبیت و حکمت الهی.

۶ گزینه ۲ – در خلق است با حق

۷ امر واقعی و خارجی، مصداق ماهیت است، نه وجود؛ یعنی آنچه واقعی است، ماهیت است نه وجود. سپس «اصالت» با ماهیت است و وجود، صرفاً یک مفهوم انتزاعی ذهنی و اعتباری است. برخی فیلسوفان از جمله میرداماد به این اصل معتقد بود.

۸ به نظر طرفداران «اصالت ماهیت»، امر واقعی خارجی مصداق ماهیت است؛ یعنی آنچه واقعی است، ماهیت است نه وجود و «وجود» صرفاً یک مفهوم انتزاعی ذهنی است. به نظر طرفداران «اصالت وجود»، وجود است که اصیل و واقعی است و واقعیت خارجی مابه‌ازاء و مصداق وجود است. پس وجود اصالت دارد نه ماهیت.

فیلسوف معتقد به اصالت ماهیت: میرداماد – فیلسوف معتقد به اصالت وجود: ملاصدرا

۹ از نظر ملاصدرا با توجه به اینکه هستی، یک حقیقت واحد است، اما این حقیقت واحد دارای درجات، مراتب و شدت و ضعف است. وجود که حقیقت واحدی است، در تجلیات و ظهورات خود دارای مراتبی می‌شود و هر مرتبه‌ای از وجود، به میزان درجه وجودی خود، ظهور آن واحد و یگانه است.

۱۰ از میان دو مفهوم وجود و ماهیت، وجود است که اصیل و واقعی است. واقعیت خارجی، مصداق و مابه‌ازاء وجود است. پس وجود است که اصیل است نه ماهیت. میرداماد قائل به اصالت ماهیت بود.

۱۱

الف

۱ – وجود

۱۲ میرداماد معتقد است آن امر واقعی و خارجی، مصداق ماهیت است نه وجود، یعنی آنچه واقعی است، ماهیت است نه وجود. پس اصالت با ماهیت است و وجود، صرفاً یک مفهوم انتزاعی ذهنی و اعتباری است.

۱۳ از نظر ملاصدرا هستی یک حقیقت واحد است، اما این حقیقت واحد دارای درجات، مراتب و شدت و ضعف است. و در مقام تشبیه این حقیقت واحد مانند یک کانون نور درخشان است.

۱۴ اصل مراتب داشتن وجود از نظر ملاصدرا با اینکه هستی یک حقیقت واحد است اما این حقیقت واحد دارای درجات، مراتب و شدت و ضعف است. وجود که حقیقت واحدی است در تجلیات و ظهورهای خود دارای مراتبی می‌شود.

۱۵ از فلسفه مشاء و فلسفه اشراق

۱۶

الف

غلط

۱۷ اصالت وجود

اصالت در این بحث به معنای واقعی بودن و منشأ اثر بودن است. در مقابل این معنای از اصالت، کلمه اعتباری قرار دارد که معنی اعتباری به معنای ذهنی بودن است. پس مقصود ملاصدرا از «وجود اصیل است» این است که وجود، یک امر واقعی و عینی می‌باشد.

۱۸ هستی یکی است و کثرت‌های جهان اصالت ندارند.

۱۹ به خاطر اینکه اصالت وجود، بنیادی‌ترین اصل فلسفه ملاصدرا است که بر سایر مباحث فلسفی او اثر عمیق گذاشته و به آنها رنگ و بوی اصالت وجودی بخشیده و در جهان‌بینی او تغییر اساسی پدید آورده است.

۲۰ گزینه (۱)

۲۱ ۲ – فلسفه غرب به‌خصوص اندیشه‌های کانت.

۲۲ الف (۳- اصالت ماهیت) ب (۱- اصالت وجود) ج (۲- وحدت حقیقت وجود) د (۴- مراتب داشتن وجود)

۲۳ الف (۴- مراتب داشتن وجود) ب (مغایرت وجود و ماهیت) ج (اصالت وجود)

۲۴

الف

وحدت حقیقت وجود

۲۵ اصالت وجود

مشاوره کنکور نوتروفیل

بیستوفیل فلسفه درس ۱۲ دوازدهم

سال دوازدهم انسانی

فهرست

- ۱ مقدمه
- ۱ حکیم و عارف مجاهد
- ۱ حکیم بزرگ دورهٔ معاصر
- ۲ الگویی از نظام فکری و عملی

مقدمه

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۱ نتایج ورود فلسفه‌های جدید اروپایی به ایران عصر مشروطه را بنویسید. (دو مورد)

حکیم و عارف مجاهد

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

۲ درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

الف تفسیر عرفانی حکمت متعالیه توسط امام خمینی (ره) نشانه نبوغ خاص ایشان در تفکر فلسفی بود.

۳ جدول را کامل کنید.

شرح دعای سحر	اصول فلسفه و روش رئالیسم	بداية الحکمة
الف: مؤلف:	ب) نویسنده پاورقی‌ها:	ج) مؤلف:

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۰

حکیم بزرگ دوره معاصر

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

۴ حاصل مذاکرات هانری کربن با علامه طباطبایی چه کتاب‌هایی است؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

۵ جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید:

الف حاصل مذاکرات «پروفسور گربن» با «علامه طباطبایی»، تألیف دو جلد کتاب تحت عنوان و است.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

۶ تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می‌باشد:

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

الف علامه طباطبائی روش تفسیر قرآن به قرآن را از آیت‌الله شاه‌آبادی آموخته بودند.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

۷ هریک از مطالب مرتبط با ستون سمت راست را از ستون سمت چپ انتخاب کرده و در مقابل آن بنویسید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

الف) اغراض ارسطو فی کتاب مابعدالطبیعه	۱) افلاطون
ب) اشارات و تنبیها	۲) فارابی
ج) نویسنده پاورقی‌های اصول فلسفه و روش رئالیسم	۳) استاد مطهری
د) رسالت تشیع	۴) آخرین دیدگاه‌های ابن‌سینا
	۵) حاصل مذاکرات هانری کربن با علامه طباطبائی

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

۸ جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید:

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

الف علامه طباطبایی روش تفسیری قرآن به قرآن را از استاد خود، آموخت.

۹ مذاکرات هانری کربن با علامه طباطبایی، که در دو کتاب «شیعه» و «رسالت تشیع» آمده، درباره چه موضوعاتی است؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۱۰ با توجه به جریان فلسفه اسلامی در عصر حاضر به سؤالات زیر پاسخ دهید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

الف ویژگی‌های نظام فکری و عملی استاد شهید مطهری (ره) را نام ببرید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

ب دلیل تأکید مرحوم علامه طباطبایی (ره) بر تدریس فلسفه در حوزه‌های علمیه چه بود؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۴

۱۱ ویژگی‌های کتاب «اصول فلسفه و روش رئالیسم» علامه طباطبایی را نام ببرید.

۱۲ هر یک از گزاره‌های سمت راست با کدام گزینه در سمت چپ، ارتباط دارد؟ (دو گزینه در سمت چپ اضافی است)

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۱ - عقل بالمستفاد

الف) کتابی که برای تدریس فلسفه در سطوح اولیه است.

۲ - اصول فلسفه و روش

ب) مرحله‌ای از عقل که به کسب دانش‌ها می‌رسد.

رئالیزم

ج) کتابی برای ارائه فلسفه اسلامی بر اساس نگاه تطبیقی است.

۳ - بدایة الحکمه

د) مرحله‌ای از عقل که استفاده ماهرانه استاد ادبیات از فنون شعر را نشان

می‌دهد.

۴ - عقل فعال

۵ - نهاية الحکمه

۶ - عقل بالفعل

۱۳ درمورد علامه طباطبایی به دو سوال زیر پاسخ کوتاه دهید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

الف) نگاه تطبیقی به فلسفه ویژگی کدامیک از آثار علامه است؟

ب) علامه روش تفسیر آیه به آیه قرآن را از چه کسی آموخته بود؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

۱۴ دو مورد از اقدامات علمی و فرهنگی علامه طباطبایی را نام ببرید.

الگوی از نظام فکری و عملی

۱۵ با توجه به الگوی نظام فکری و عملی، سبک زندگی آن دسته از افرادی که در حال رشد و پیشرفت هستند را توضیح دهید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۱

۱۶ سبک زندگی افرادی که به نظام فکری سالم و استواری دست یافته‌اند را توصیف کنید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

۱۷ کسانی که به سبک زندگی معیوب و ناسالمی رسیده‌اند، چه نظام فکری و عملی را انتخاب کرده‌اند؟ توضیح دهید.

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۲

۱۸ با توجه به ساختار و نظام فکری هر فرد (درخت اندیشه)، زندگی کسانی که کمتر اهل اندیشه‌ورزی هستند، چه ویژگی دارد؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۱۹ ویژگی‌های نظام فکری و عملی «شهید مطهری» را بنویسید. (ذکر دو مورد کافی است)

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۵

۲۰ کتاب‌های «آزادی معنوی» و «اراده و طلب» به ترتیب متعلق به کدام فیلسوفان مسلمان معاصر است؟

مرجع: امتحان نهایی - ۱۴۰۳

۱ - شهید مطهری - علامه طباطبایی

۲ - شهید مطهری - امام خمینی (ره)

پاسخنامه تشریحی

۱ - کتاب‌های فلسفی فیلسوفان بزرگ اروپایی به زبان فارسی ترجمه شد.

- دانشجویانی برای آشنایی با فیلسوفان و مکاتب فلسفی اروپایی به آنجا رفتند.

- رشته‌های تحصیلی مربوط به فیلسوفان اروپایی در دانشگاه‌های ایران تأسیس گردید.

- به تدریج اساتیدی وارد آموزش فلسفه شدند که متخصص در تحلیل و تبیین نظرات فلسفی یک یا چند فیلسوف مشهور و بزرگ اروپایی بودند.

۲

الف

درست

۳ - الف) امام خمینی (ب) شهید مطهری (ج) علامه طباطبایی

۴ - شیعه - رسالت تشیع

۵

الف

شیعه - رسالت تشیع

۶

الف

غلط

۷ - الف) ۲ - فارابی

(ب) ۴ - آخرین دیدگاه‌های ابن‌سینا در حکمت

(ج) ۳ - استاد مطهری

(د) ۵ - حاصل مذاکرات هانری کربن با علامه طباطبائی

۸

الف

میرزا علی آقا قاضی

۹ - درباره فلسفه، عرفان و مکتب شیعه

۱۰

الف

در عین اتکا به میراث ماندگار تمدن اسلامی پاسخگوی نیازهای زمان و عصر حاضر است.

ب

گسترش اندیشه‌های جدید و مکتب‌های جدید اروپا به‌خصوص تفکرات ماتریالیستی و مکتب مارکسیسم در ایران، عدم آمادگی حوزه‌های علمیه در مواجهه با افکار فوق.

یا گسترش اندیشه‌ها و مکتب‌های جدید اروپا در ایران و عدم آمادگی حوزه‌های علمیه در مواجهه با آنها.

۱۱

(۱) حاصل جلسات تدریس فلسفه اسلامی به سبکی که مسائل روز، در آن طرح شده باشد.

(۲) شامل متن اصلی و پاورقی‌های «فلسفه و روش رئالیسم» توضیحی است.

(۳) متن را علامه طباطبائی نوشته و پاورقی‌ها را استاد شهید مطهری که در آن جلسات حضور داشته، به اصل مباحث افزوده است.

(۴) این کتاب در روشن کردن افکار طلاب و دانشجویان و دانش‌پژوهان نقشی تعیین‌کننده در تاریخ معاصر ایران داشته است.

(۵) علامه طباطبائی و مطهری در این کتاب نشان دادند که می‌توان از ذخیره فلسفی صدرایی بهره گرفت و متناسب با مهم‌ترین مسئله‌های فلسفی روز، مجموعه‌ای تألیف کرد که پاسخ‌گوی نیازهای ما در همین عصر باشد.

(۶) ویژگی دیگر این کتاب که تا آن روز در حوزه فلسفه در ایران سابقه نداشت، نگاه تطبیقی به فلسفه بود.

(۷) علامه و استاد مطهری در این کتاب تلاش می‌کنند که در مباحث مهمی مثل معرفت‌شناسی و وجودشناسی، دیدگاه‌های فیلسوفان اروپایی و ماتریالیست‌ها را با دیدگاه خود در فلسفه اسلامی مقایسه کنند و ارزیابی خود را ارائه دهند.

۱۲ - الف) ۳ - بدایة الحکمه (ب) ۶ - عقل بالفعل (ج) ۲ - اصول فلسفه و روش رئالیسم (د) ۱ - عقل بالمستفاد

۱۳ - الف) اصول فلسفه و روش رئالیسم

(ب) مرحوم قاضی

۱۴ - تدریس فلسفه ناظر بر مسائل روز فلسفی - احیای تدریس و تفسیر قرآن کریم - ارتباط با مراکز دانشگاهی و فرهنگی - تربیت شاگردان

۱۵ - کسانی که وارد عرصه تفکر شده و دارای افکار فلسفی هستند، اما هنوز آن افکار فلسفی به‌خوبی در آنها شکل نگرفته و هنوز نمی‌توانند میان آن افکار و مسائل زندگی ارتباط برقرار کنند، اینان گاهی بر اساس افکار خود تصمیم می‌گیرند و گاهی بیرون از آن.

۱۶ - گروهی از افراد هم‌ریشه درخت فکری خود را به‌درستی انتخاب کرده‌اند و پایه‌های استواری برای نظام فکری خود ساخته‌اند و هم با دقت و تأمل فراوان و با عقلانیت بالا، شاخ و برگ‌های سالم و قوی و استواری از آن ریشه استخراج کرده‌اند.

۱۷- افرادی هستند که در انتخاب ریشه درخت و پایه نظام فکری خود، دچار خطا و اشتباه شده‌اند و ریشه‌ای ناکارآمد و ناسالم در زمین زندگی خود قرار داده‌اند.

۱۸- زندگی‌شان به تقلید از دیگران است و تصمیم‌گیری آنها تابع جو حاکم بر جامعه است.

۱۹- این نظام فکری و عملی در عین اتکا به میراث ماندگار تمدن اسلامی، پاسخگوی نیازهای زمان و عصر حاضر ما می‌باشد / و می‌توان تأثیر دیدگاه‌های فلسفی ایشان را در آثاری که در رابطه با زندگی اجتماعی و اقتصادی جامعه نوشته است، به خوبی مشاهده کرد. / ایشان براساس عمیق‌ترین اندیشه‌های فلسفی که با نبوغ فکری خود از دو استاد و حکیم بزرگ معاصر آموخته بود و با تفکر در قرآن کریم و سخنان معصومین کسب کرده بود، یک نظام فکری و عملی خردمندانه را سامان داد.

۲۰- ۲- شهید مطهری - امام خمینی (ره)